

24	VOLITVE V ZBORE DELOVNIH SKUPNOSTI
25	DAN MLADOSTI
26	VOLITVE V SPLOŠNE ZBORE OBČINSKIH SKUPNOSTI — VOLITVE V KMETIJSKE PODSKUPINE

Gorenjska v predvolilni dejavnosti

Na pragu naših odločitev

Uspehi naših delovnih rok, naše mirne in enotne izgradnje ekonomskega in družbenega sistema, uspehi naših skupnih naporov so vse bolj vidni. Za ugotavljanje teh uspehov niso potrebne ne številke in ne grafikoni. Dovolj je bežen spomin nazaj, iskrena primerjava nekdanjega in današnjega življenja našega delovnega človeka.

Ti uspehi, razumljivo, niso plod stihističnega prizadevanja posameznikov, marveč uspeh enotne akcije celotne naše družbe pod vodstvom zavestnih sil. Prav v tem je naša moč in tudi zagotovilo pri doseganju naših ciljev v prihodnje.

Prav sedanja predvolilna dejavnost po naših krajih je nedvomno dokazala, da ljudje te uspehe

zelo dobro poznajo in jih ob tem tudi spoštujejo in branijo. Branijo jih zato, ker je vse to plod njihovih rok. Seveda pa so ob dosedanjem razvoju nastajali tudi določeni problemi in težave, neskladnosti posameznih dejavnosti. Zato so ljudje na nedavnih kandidacijskih zborih in tudi na sedanjih pogovorih s kandidati in drugod zelo pogumno govorili o

posameznih težavah in nakazovali možnost njihovega reševanja. Tako se je dosedanja predvolilna dejavnost razvila v vsestransko organizirano mobilizacijo fizičnih in umskih sil pred novim startom.

V Naklem, kjer je bila zadnje dni razstava o razvoju KRANJSKE OBČINE v zadnjih petih letih so ljudje o tem govorili samozavestno in s ponosom. Na širšem predvolilnem zborovanju, ki je bilo v nedeljo v Cerkljah, so ljudje iz tamkajšnje okolice skoraj tri ure zelo resno razpravljali o dosedanjem razvoju tega kraja in o nekaterih aktualnih problemih komune. Podobno je bilo tudi prejšnji teden v Predvorju, v Podbrezjah in na Jezerskem. Da bi z volitvami dali duška svojemu razpoloženju, so v Cerkljah sprejeli tekmovanje z okoliškimi volišči v krasitvi, udeležbi pri volitvah itd. Podobno tekmovanje so si napovedali tudi volivci iz vseh volišč na Zlatem polju.

Volivci JESENJSKE OBČINE so spremenili kandidacijske zbornice tudi sedanja prva širša zborovanja v manifestacijo svojega delovnega zagona in priprav za novi start. Tako so v Gornjesavski dolini kritično ocenjevali dosedanje napore za razvoj turizma na tem območju in nakazovali perspektive. Seveda so pri tem izražali svojo pripravljenost. Prav zato so bili nekateri zbori, kot na primer v Kranjski gori, v Planini pod Golico in drugod izredno dobro obiskani.

Glavna zborovanja SKOFJELJSKE OBČINE bodo v začetku junija. Na vseh dosedanjih zborih

Nadaljevanje na 2. strani 3

Nadaljevanje na 2. strani 1

Nadaljevanje na 2. strani 2

Center za pionirska letovanja pripravlja

Prijetne in koristne počitnice za 2000 otrok

Cez poldrugi mesec bo otvoritev pionirske baze v Novigradu — Zanimive novosti za popolnejšo obliko letovanj

- CENTER ZA PIONIRSKA LETOVANJA KRANJ je medobčinska gorenjska ustanova in razpolaga s tremi večjimi otroškimi letovišči: na Stenjaku, v Dražgošah in v Novigradu. V teh treh bazah lahko letuje v eni sezoni 2000 otrok in kot vse kaže, bodo kapacitete popolnoma izkoriščene.

Ze do sedaj so sklenili pogodbe za preko 1700 otrok, ki sodijo predvsem v skupino otrok s socialno - zdravstveno indikacijo, posebej se dogovarjajo še za letovanja za otroke, ki jim je potrebno nadaljnje zdravljenje in za zdrave otroke, ki plačajo polno ekonomsko ceno.

Pogodbe so sklenjene za 150 otrok iz radovljiške občine, za 670 otrok iz kranjske občine, 370 otrok iz jeseniške občine, 100 iz trziške občine in 270 otrok iz območja občine Škofja Loka. Predvidenih je še nekaj skupin, za katere se zbirajo sredstva.

Za ta letovanja je kranjski komunalni zavod za socialno zava-

rovanje dodelil 10 milijonov dinarjev, jeseniški pa 6 milijonov dinarjev. Ustrezne deleže prispevajo tudi občinski ljudski odbori, tako da bodo starši za otroke s socialno - zdravstveno indikacijo prispevali povprečno 3 do 4 tisoč dinarjev. Ekonomska cena za 21

Nadaljevanje na 2. strani 3

O pripravah na turistično sezono

Podobno kot v prejšnjih letih

Ze vse od začetka leta posvečajo občinske sanitarne, tržne in veterinarske inspekcije posebno pozornost objektom, ki so posredno ali neposredno vključeni v turistično dejavnost. Seveda so tu na prvem mestu gostinski objekti, takoj za njimi pa trgovine s različnimi prodajnimi artikli ter mlekarne, prodajalne kruha in mesnice. Delo je zelo obsežno, saj je na območju Gorenjske okoli 1300 takih objektov, od tega samo v kranjski občini 450.

Do sedaj so bili v glavnem pre-

ostalo je predvsem še nekaj planinskih postojank. Ugotovite ob-

činskih inspektorjev in okrajne inspeksijske komisije, ki je tudi pregledovala objekte po Gorenjskem niso najboljše. Vse govori pri trditvi, da pri dosedanjih pripravah ni bilo kaj prida več narejenega kot pri pripravah na preteklo sezono, na vsak način pa, da priprave zelo zaostajajo za predvidenim porastom dohodka od turizma, ki ga letos pričakujemo.

Pri pregledih objektov se inspektorji zanimajo za higiensko-tehnično ureditev, opremo, za kader, založenost, ureditev okolice in ekspektivnost ter propagando. Mnoge gostinske prostora so zatekli zatohle, slabo urejene, z dotrajano opremo, z zanemarjenimi sanitarnimi prostori itd. Z manjšimi preurejevalnimi deli — beljenjem, pleskanjem in podobnim so letos povsod zelo zavlačevali, kar je seveda tudi posledica dolge zime. Se najbolj urejeno je v Poljanski dolini in ponekod v okolici Bleda.

Turistična propaganda je še vedno največji pastorek. Gostinska podjetja so zelo slabo založena s propagandnim materialom. Za primer naj navedemo, da je na Jezerski vrh poslalo svoje prospekte samo turistično društvo /Bogatec, čeprav se je veliko govorilo o tem, kolikšnega pomena je propaganda na mejnem prenočišču — to ta leto zelo povečana. S propagandnim občestnim tablam nismo niti za korak naprej (čevečjemu nazaj). Gostinska podjetja se pritožujejo, da nameščanje tabel onemogočajo prestrogi in prezahtevni predpisi cestnega podjetja. Na vsak način bo tudi pri tem treba najti rešitev, ki bo ugodna za obe strani, saj prav občestne table lahko pri propagiranju objektov in turističnih zanimivosti opravijo kar največje vlogo.

Nadaljevanje na 2. strani 4

Delovnim ljudem Gorenjske!

Minilo je dvajset let, odkar so bili položeni temelji nove Jugoslavije. Od takrat pa do danes so naši narodi dosegli ogromne uspehe in si zagotovili lepšo in svetlejšo prihodnost.

Tudi naša Gorenjska je v tem času malone spremenila svojo podobo. Nove ceste, tovarne, naselja, zdravstveni domovi itd. so nam omogočili lepše življenje.

Delovni kolektivi! Izpopolnite sistem delitve po delu, razširjajte organe delavskega samoupravljanja, povečujte delovno storilnost ob uveljavljanju tehničnega in znanstvenega dela!

Mladina! Socializem je tvoja sedanjost in prihodnost. Uči se, ustvarjaj in bodi dosledna idealom revolucije!

Občani! Volivci! Manifestirajte svojo privrženost skupnemu boju za lepšo prihodnost ob volitvah 24. in 26. maja! Oddajte svoj glas že v dopoldanskih urah! Prav je, da se sleherni član Socialistične zveze jasno zaveda, da bomo tudi tokrat glasovali za našo svetlejšo prihodnost, za materialni in družbeni razcvet naše skupnosti, za srečnejše življenje vsakega posameznika in za družbo svobodnih ljudi.

Občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin

Srečanja z našimi kandidati

Tehnološke postopke moramo izboljševati

Pred kratkim smo v LTH v Škofji Loki poiskali JOZETA STANONIKA, mladega kandida-



JOZETA STANONIK

ta za gospodarski zbor skupščine SR Slovenije v 44. volilni enoti (območje škofjeloške komune). Našli smo ga na delovnem mestu kontrolorja orodij.

■ S 24 leti ste nedvomno najmlajši kandidat za republiškega poslance. Kaj je bilo po vašem mnenju odločilno za tako hitro vašo rast v družbenem življenju?

— »Na to bi težko odgovoril. V mladinski organizaciji sem začel aktivno delovati s 15 letom, ko sem bil v Industrijski šoli v Kranju. Po končani šoli sem se zaposlil v LTH, kjer sem bil izvoljen v razne organe podjetja. Po vrnitvi iz JLA pa sem s političnim delom nadaljeval. Presenečen sem, da mi bo zaupana tako pomembna dolžnost. Trudil se bom, da jo bom dostojno opravljal, hočem biti aktiven in koristen.«

■ Na katerih področjih mislite da je škofjeloška komuna v zadnjih letih posebno napredovala?

— »V industriji, ki prinaša tudi največ narodnega dohodka na zaposlenega. Tudi na področju stanovanjske izgradnje je dosegla lepe uspehe, vendar se je vprašanju samskih stanovanj za mlade delavce posvečalo premalo pozornosti.«

■ In katerim nalogam oziroma problemom prisojate prednost v prihodnje?

— »Vsekakor dvigu produktivnosti v industriji, zakaj vse kapacitete še niso povsem izkoriščene; zato pa bo treba izboljševati tehnološke postopke in bolj zainteresirati vsakega posameznega proizvajalca — delavca. So primeri, da se v podjetjih branijo novih postopkov, ker je to seveda vezano na investicije, ki bi bremenile gospodarsko organizacijo. Menim pa, da bi bilo treba računati predvsem z uspehom gospodarjenja, zakaj sleherni investicija za izboljšanje tehnološkega postopka bi se nedvomno bogato obrestovala.«

St. 8.



Škofja Loka, 21. maja — Sinočnja javna tribuna pod naslovom »Kakšna bo Škofja Loka ob tisočletnici — 1973« je nadvse uspešna. Stevilni občani, kiso napolnili kino dvorano, so z zanimanjem poslušali izvajanje Milana Osovnikarja, inž. Pavla Hatnerja, Janeza Štera, inž. arh. Staneta Koviča in inž. arh. Majde Rutar-Priljonec. Kazalo bi, da bi bile podobne prireditve večkrat

TE DNI PO SVETU

DRŽAVNI UDAR ZADUSEN
Radije Ankara je objavila vest, da so turške oborožene sile zadušile poskus državnega udara in da turška vlada nadzoruje položaj v vsej državi. Na čelu udara naj bi bil polkovnik Aidemir, ki je bil eden izmed voditeljev lanskega poskusa. Polkovnika so zaprli.

ZAVENJENA PROSNJA
Predstavnik zahodnonemškega zunanjega ministrstva je izjavil, da so zavrnilo prošnjo bivšega francoskega premiera in sedanjega voditelja OAS Bidaulta, naj mu dovolijo vrnitev v Zahodno Nemčijo.

POSVETOVANJA O SESTAVI NOVE VLADE
Predsednik italijanske republike Segni je nadaljeval posvetovanja za sestavo nove italijanske vlade. V Rimu pričakujejo, da bo novo italijansko vlado najverjetneje sestavil politični sekretar demokrščanske stranke Aldo Moro.

ZADNJA SEJA ZUNANJIH MINISTROV
V Adis Abebi je bila večeraj zadnja plenarna seja zunanjih ministrov vafriških držav. Obravnavali so priporočila za konferenco voditeljev afriških držav in vlad.

DEMONSTRACIJE PROTI KITAJSKIM TRGOVCEM
V nekaterih indonezijskih mestih je prišlo znova do demonstracij proti kitajskim trgovcem. Prišlo je tudi do spopadov, številskih žrtev in do značilne materialne škode. Predsednik Sukarno je pozval ljudi, naj ohranijo mir v deželi.

NESREČE

OSEBNI AVTOMOBIL V SKALO
Na cesti III. reda med vasjo Grad in spodnjo postajo železnice pri Cerkljah je v soboto popoldne Marija Tičar z osebnim avtomobilom KR 15-04 trčila v obcestno skalo. Vozila je od železnice proti Gradu, na blagem zavoju pa je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo s ceste, pri čemer je trčila v skalo. Škode je za okrog 150 tisoč dinarjev.

IZGUBIL JE OBLAST NAD VOZILOM
V nedeljo zjutraj je na cesti II. reda v vasi Praprotno zavozil s ceste v občestni jarek osebni avtomobil KR 59-47, ki ga je vozil Jože Bertonec. Poljal je iz Bukovice in je zaradi prevelike hitrosti izgubil oblast nad krmilom, zaradi česar je prišlo do omenjene nesreče. Materialna škoda je ocenjena na 200 tisoč dinarjev.

ZARADI SPOLZKE CESTE V DREVO
Na križišču Koroške in Kidričeve ceste v Kranju se je v nedeljo ob 17.45 voznica Breda Cebelin z osebnim avtomobilom KR 83-03 zaletela v obcestno drevo. Do nesreče, pri kateri je nastala škoda za okrog 30 tisoč dinarjev, je prišlo zaradi spolzke ceste.

NESREČA V HUDEM NALIVU
V nedeljo ob 18.30 se je na cesti II. reda v vasi Svetdih prevrnil osebni avtomobil KR 29-82 (voznik Anton Jerše). Odpovedala sta namreč brisavska stekla, pri čemer je voznik zaradi hudega naliva izgubil pregled in je zato nenadoma zavrl. Škoda je ocenjena na 100 tisoč dinarjev.

NEPREVIDNA VOZNAJA
V ponedeljek ob 14.30 se je na Cesti Staneta Zagorja v Kranju zaletel avtomobil LJ 14-51 (voznik Marjan Jensterle) v osebni avtomobil KR 59-37 (voznik Marjan Zaplotnik). Osebni avtomobil se je ustavil pred prehodom za pešce, za njim vozil avtomobil pa se je zaletel vanj zaradi neprevidnosti in hitre vožnje. Na vozilih je škoda za 100 tisoč dinarjev.

Vreme

VREMENSKA SLIKA
Nad severno Evropo in nad Alpami se prehodno gradi greben visokega zračnega pritiska. Hladen zrak, pa se iznad naših krajev pomika proti vzhodu, nad Alpe pa doseka prehodne tople zračne mase. Atlantske frontalne mase se približujejo zahodni Evropi in bodo v naslednjih dneh vplivale na vreme pri nas.

NAPOVED VREMENA ZA DANES IN JUTRI
Sončno vreme, v zahodni Sloveniji bo v popoldanskem času povečana oblačnost, medtem ko bo v Primorju pretežno sončno vreme. Zjutraj bo po kotlinah megla. Nočne temperature se bodo gibale med 0 in 5 stopinjami Celzija, čez dan pa se bo živo srebro gibalo med 18 in 22 stopinjami Celzija. Jutri bo prehodno poslabšanje vremena s krajevnimi plohami, proti koncu tedna pa se bo vreme postopoma stopilo in izboljšalo.

STANJE VREMENA V TORIK OB 13. URI
Planica jasno, 12 stopinj; Jezersko pretežno jasno, 12 stopinj; in Lesce pretežno jasno, 15 stopinj Celzija, zračni pritisk 1014 milibarov, pritisk rahlo pada.

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Minuta odmora, ki je nastala po različnih nitih. Ta arabski voz, ki je nastal v zadnjih dneh, naj bi razvozljali v Kairu. K temu času, pristni in prisiljeni odnosi med tremi arabskimi državami in prehodni dobi k Združenju arabski republik s tremi članicami

V čem je misterij politične krize med tremi arabskimi državami, ki so se že slovesno izrekle, da bodo živele pod skupno arabsko streho? Zaradi popolnega prevzema oblasti v Iraku in Siriji od stranke arab. preporeda BAAS je

da in za kakšno ceno. Izkušnje so že enkrat v preteklosti pokazale, da je prišlo prav zaradi nesoglasij različnih političnih sil do razkola v prvi sirijsko-egiptovski zvezi. Ne glede na vsa pozitivna dejanja v tem prehodnem času pa večkrat dobimo občutek, da je arabsko združevanje ostalo na točki, kjer je bilo, če se morja ni celo vrnilo za korak nazaj. Zaradi tega bo odločitev v Kairu ali sprejmejo basosvsko omotno čiščenje trenutnega položaja ni nič manj prizadet Irak. Na videz obe arabski državi, predvsem pa Sirija, z različnimi dejanji kažejo, da notranje spremembe ne pomenijo tihe odpovedi sporazuma o trojni zvezi. Sirska vlada je šla v pripravah postopnega zraščanja v enotno državo tako daleč, da v zadnjih dneh ukinil vse za držke za potovanje v Egipt in lahko sedaj vsak sirski državljani brez potrebnih listin potuje v

Minuta odmora

Egiptom, Sirijo in Irakom so zabredli v precej mučno pričakovanje in ugibanje, ali morda hitri in na slepo izrečni sporazumi ni bilo samo slepilo in taktični izmik, neke vrste diplomatsko zdravilo, da bi potolažili arabsko razpoloženje množice, čeprav so bile nemara stvarne težnje voditeljev že na začetku preračunane na trenutno samozadovoljevanje. Vse kaže, da skupni arabski odnosi težijo precej zavolani z

obiskov precej zavlekle razvozanje arabskega voza. Nekateri dobro poučeni politični opazovalci v kairskem predmestju Heliopolisu, kjer se kuje arabsko železo v egiptovski kovačnici, menijo, da bi kairskega uradnega stališča ne bo mogoče zvedeti pred koncem afriškega vrha, drugi pa menijo, da bo imela trojna arabska zveza prednost pri trenutno zelo zaposlenem kairskem državnem stroju.

zdej Kairo v škripel, ker se mora odločiti, če lahko sodi s stranko, ki ima precej različne poglede na razvoj arabskega združevanja, kot jih imajo v Kairu. Izključitev ostalih sil, ki so bile po političnih nazorih bolj sorodna s kairskimi načeli, je postavilo v ospredje vprašanje, ali Kairo lahko pristane na zavestnost in sodelovanje z dvema arabskimi državama, v katerih ima glavno besedo stranka arabskega preporeda

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Nadaljevanje s I. strani

1 Na pragu naših odločitev

pa s ponosom poudarjali velik napredek te občine. V zadnjem desetletju (realizacija 1953 in letošnji plan) so povečali vrednost bruto produkta v občini od okroglo štiri milijard na 23 milijard dinarjev, narodni dohodek od ene milijarde na 8,3 milijarde in število zaposlenih od 3.000 na 6.000. Na sedanjih zborih in posvetovanjih pa zelo naglašajo pomen in zdravstveno dejavnost ter druge službe, ki se niso skladno razvijale.

2 Okrepiti združeno stanovanjsko gradnjo

je vladalo na dosedanjih posvetovanjih in zborovanjih po delovnih skupnostih. Ob tej priložnosti so delavci zelo konstruktivno razpravljali o organizaciji proizvodnje, o razširjanju delavskega upravljanja, o sistemih nagrajevanja in podobno. To je bilo na Jesenicah, v kranjskih in trziških kolektivih in drugod. Vsa ta razgibanost je naše delovne ljudi še bolj utrdila in združila v prepričanju, da je z enotnimi napori in smelnim usmerjevanjem vseh sil mož doseči vse večje in večje uspehe. Volitve v prihodnjih dnevih naj bodo še en dokaz te naše skupne pripravljenosti. — K. M.

Kandidacijski zbori v TRZISKI OBCINI so bili zlasti uspešni v gospodarskih organizacijah. Nasploh je vseh 28 volilnih enot dobro pripraviljenih na sedanje volitve. Med delovnimi zmagami, ki jih bodo proslavljali, je zlasti pomemben športni stadion v Križah, ki je bil zelo potreben tamkajšnji mladini. Privabivci RADOVLJSKE OBCINE so se v večini primerov zelo množično udeležovali vseh predvolilnih zborov in posvetovanj. V Bohinju, v Gorjani, v Podnartu in drugod so ljudje kritično pretresali kandidate in se pogovarjali o njihovi nalogi pri razvoju komunalnega sistema v prihodnje in se tako pripravljali na volitve. Posebno obelje predvolilnemu razpoloženju pa so dale množične delovne akcije na Srednji Dobravi in drugod.

Zaradi pravar opisanih razmer je nedvomno treba letos skrbeti, da bi dosegli in presegli predvideni plan stanovanjske izgradnje oziroma, da bi protežni del nedokončanih stanovanj dogradili. Stanovanjska gradnja oziroma stanovanjske investicije so dolgoročne, zato je zahteva v izdelavi poglobljenega in operativnega plana stanovanjske izgradnje za leto 1964 in 1965 več kot umestna. Omenjeni plan, ki bi lahko dal neko osnovo za enotno politiko na tem področju že za letošnje leto, bi tvoril del sedemletnega plana stanovanjske izgradnje. Določene zasnove takšne politike se kažejo že v letošnjih občinskih družbenih planih, ki kljub nekaterim pomanjkljivostim dajejo letos stanovanjski izgradnji v primerjavi s preteklimi leti večji poudarek.

Se posebno delovno vzdušje pa

Obnovljeni stari odnosi

Jesenice — Na povabilo občinskega odbora SZDL Jesenice so v soboto obiskali Jesenice sekretarja občinskega komiteja ZK in ZMS in predsednik občinskega odbora SZDL iz Trbovelj. Po krajšem razgovoru s predstavniki občinskega vodstva družbeno-političnih organizacij jeseniške komunne so si gosti ogledali gradbišče na Belškem polju, novo cesto z Javornika na Blejsko Dobravo, Komunalni servis, osnovni šoli »Tone Cufare in »Prežihov Voranc, popoldne pa v Kranjski gori gradnjo novega hotela, nato pa so prisostvovali otvoritvi razstava LT na Jesenicah. Jeseniški družbeni delavci bodo vrnil obisk verjetno junija letos. — Z. A.

V prihodu naj bi težili tudi za tem, da bi okrepili združeno stanovanjsko gradnjo kot enega temeljnih virov pritegovanja sredstev državljanov. Stanovanjski akcijski naj bi torej, kolikor tega še nimajo, uredili varčevalno službo za pridobivanje otažne stanovanjske lastnine ali za pridobitev stanovanjskih pravic. V večji meri kot doslej naj bi poskrbeli za popravilo in rekonstrukcijo obstoječega stanovanjskega fonda, seveda če je to rentabilno. Občinski ljudski odbori pa naj bi čimprej izdelali urbanistične projekte ali pa vsaj zarišne načrte. To delo morajo opraviti ljudski odbori do letošnje jeseni. Nove gradnje in vzdrževanje stanovanj je nedvomno enoten problem stanovanjskega gospodarstva. Zato naj bi z ustreznimi družbeno kontrolno poskrbeli za vzdrževanje stanovanj in stanovanjskih zgradb. — I. P.

Nov vodovod

Seže pri Biedu — Tudi na Sežu pri Biedu se prav pridno pripravljajo na gradnjo vodovoda. Občinski ljudski odbor je v ta namen zagotovil Selancom 2 milijona dinarjev. Investicijska vsota pa bo znatno višja, zato so prebivalci na seboru volivce zagovarjali krajevni samopripravek občanov.

3 Prijetne in koristne počitnice za 2000 otrok

dinarjev. Pri odmerjanju prispevka staršev so upoštevali naslednje kriterije: za letovanje otrok, pri katerih znaša povprečni mesečni dohodek na družinskega člana manj kot 6000 dinarjev, starši ne plačajo nič, polno ceno pa plačajo tisti, ki imajo 22 tisoč

Od 1957 do danes...

Zdravstvo vedno na dnevnem redu

Ker lahko iz dneva v dan ugotovljamo vse večje prolektivne uspehe na kateremkoli področju, vsekakor ne smemo mimo nekaterih čimteljev, ki neposredno vplivajo na te dosežke. In če že bomo o tem pisali, moramo vsekakor dati prednost skrbi za zdravstvo. Sleherni delovni kolektivi še posebej pa občinski odbori se vedno poskrbijo, da se bila zagotovljena vsaj najnujnejša sredstva tako za kurativno kot za preventivno zdravljenje. Za zdravstvo so bile v zadnjih letih prav gotovo vložene milijarde dinarjev, za katere pa lahko zapišemo, da so bile koristno vložene, saj je zdrav človek lahko dober proizvajavec.

Za preteklo obdobje je prav gotovo največja sprememba oddelkov zasebne zdravniške prakse, ki jo je zamenjala splošna zdravstvena družbena dejavnost. Da smo to lahko vsaj v glavnem dosežili, pa so bile potrebne velike investicije v nove zdravstvene objekte in razne instrumente.

V TRZISKI OBCINI je bil dograjen novi zdravstveni dom, s čimer so občani dobili moderno opremljene tri splošne ambulante, specialistično in šolsko ter tri splošne in šolsko zobno ambulante; razen tega še več drugih zdravstvenih oddelkov. Omeniti pa moramo, da kljub temu tudi stroški za zdravljenje še vedno rastejo: lani je bilo porabljenih 290 milijonov dinarjev, kar pomeni 23 odstotkov več kot v letu 1961.

Občutne investicije za zdravstvo so bile vložene tudi v SKOPJELOSKI OBCINI: dograjena sta bila zdravstvena domova v Gorenji vasi in Železnikih, urejena pa so bila tudi tri lekarna.

V JESENISKI OBCINI je bila zgrajena zdravstvena postaja v Kranjski gori, sedaj pa je v gradnji zdravstveni dom v rešino postajo na Jesenicah. Za zdravstvo je bilo v letih po letu 1957 investiranih 280 milijonov dinarjev.

V pretekli mandatski dobi je glede izdatkov za zdravstvo na Gorenjskem prav gotovo na prvem mestu KRANJSKA OBCINA. Leta 1957 je bilo na območju občine 6 zdravstvenih zavodov z 212 zdravstvenimi delavci, sedaj pa je 10 zavodov s 362 delavci. V tem času je zlasti močno poraslo število zdravstvenih enot v posameznih zavodih: od 36 na 67. V omenjenem obdobju je bilo samo pomembnejših investicij za okoli 700 milijonov dinarjev. Zlasti občuten je bil v preteklem obdobju porast izdatkov za zdravstveno varovanje namenjeni za zdravstveno varstvo so znašali leta 1957 300 milijonov 549.000 dinarjev, lani pa eno milijardo in 379.410.000 dinarjev. Porast izdatkov iz občinskega proračuna pa v istih letih znaša od 24.260.000 na 31.784.000 dinarjev.

V RADOVLJSKI OBCINI znašajo investicije v zdravstvo 313.700.000 dinarjev. S tem denarjem je bil v Radovljici dozdaj novi trakt in izvršena nadzidava ambulante, na Biedu je bil izgrajen zobozdravstveni paviljon in obnovljen zdravstveni dom, v Bihinjski Bistrici pa je bil dograjen nov zdravstveni dom.



Po paradji mladostni se je obrnilo pred tribuno na trgu pred gimnazijo nekaj tisoč mladina s pov. Gorenjske

Iz naših komun

Gibanje industrijske proizvodnje in izvoza v tržiški občini

Vse bliže predvidevanju

Približno pred enim mesecem smo precej obširno pisali o gospodarstvu v tržiški občini v letošnjem prvem četrtletju. Takrat smo ugotavljali, da je bila realizacija v mnogih primerih pod družbeno obvezo za letošnje prve tri mesece, vendar pa je že takratna dinamika proizvodnje kazala, da se bo zadeva lahko že v aprilu močno izboljšala. Napovedi se tokrat niso izjalovile.

V prvih letošnjih štirih mesecih dinamika proizvodnje zaostaja le še za 0,6 odst. v primerjavi z družbenim planom (ob tromesečju za 1,4 odst., izvoz pa samo še za 2,1 odst., konec marca za 8,5 odst.). Omenimo naj še, da znaša vrednost industrijske proizvodnje vključno z aprilom 3 milijarde in 619.725.000 dinarjev ali 200.933.000 dinarjev več, kot je znašala v enakem obdobju lani.

In kakšno je stanje v posameznih gospodarskih organizacijah?

Med vsemi tržiškimi podjetji je prav gotovo v najugodnejšem položaju tovarna kos in srpov. Vrednost proizvodnje je v prvih štirih mesecih podjetje presegle za 5,2 odst., izvoz pa celo za 27 odst. Glede izvoza pa moramo seveda upoštevati, da ima podjetje sezonski značaj proizvodnje. Prav zaradi tega je pričakovati, da bo tržiška tovarna kos in srpov že z majem realizirala svoj plan izvoza 80 odst. Tako dobro poslovanje zagotavlja tudi dejstvo, da je podjetje za prihodnje glede proizvodnje vsestransko preskrbljeno.

V prvih letošnjih štirih mesecih je zelo dobro poslovala tudi Zdržena lesna industrija Tržič, ki le vrednost proizvodnje presegle za 4,4 odst., izvoz pa za 0,2 odst. Razveseljivo je, da podjetje nima težav glede prodaje svojih proizvodov niti na domačem niti na tujem tržišču. Prav zaradi tega so v podjetju že v prvih mesecih dobava hlodovine ne bo potekala redno (do konca leta ZLIT potrebuje glede na plansko obvezo še 19.000 prostorninskih metrov lesa - hlodovine).

V nekoliko nejasnem položaju je tudi tovarna lepenke. Vse bolj je občutiti nevarnost, da bo nastopilo pomanjkanje celuloznega lesa; sedanje zaloge namreč zadostajo le za štirinajstrednjo nemoteno proizvodnjo. S takšnimi

problemi pa se podjetje doslej seveda ni ukvarjalo, kar jasno kažejo tudi podatki, saj je bila v prvih štirih mesecih vrednost proizvodnje presežena za 7,5 odstotkov, izvoz pa za 18,5 odst.

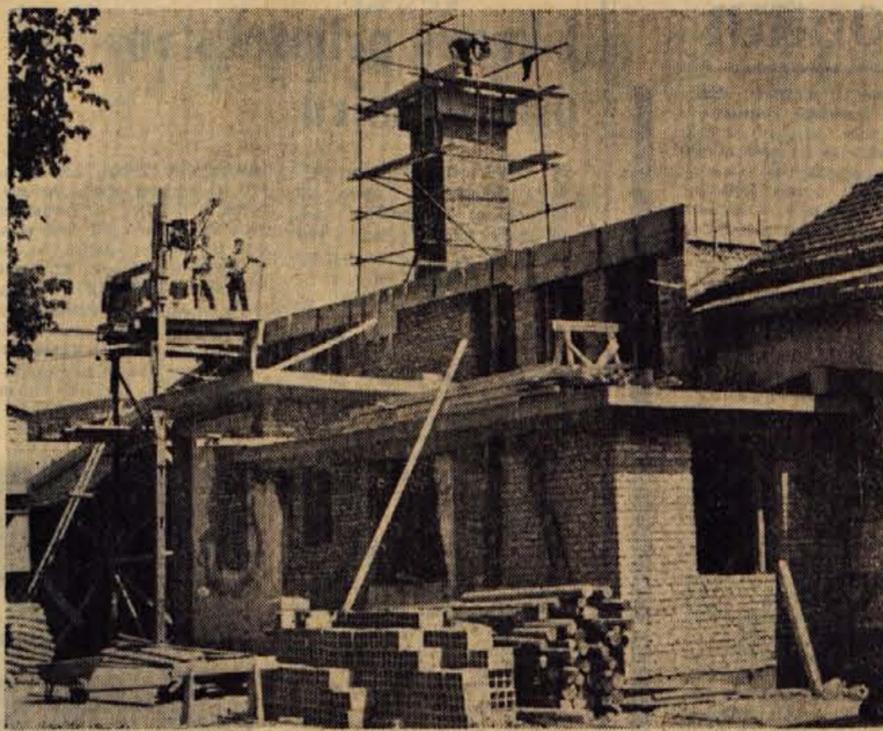
Ugodno je obravnavano obdobje zaključila tudi tovarna usnja »Runo«, ki je plan izvoza presegle za 12,5 odst., čeprav vrednost proizvodnje še vedno zaostaja za 0,3 odst. Pri tem pa moramo seveda upoštevati, da je vrednost letošnje proizvodnje večja za 18,2 odst. v primerjavi s proizvodnjo v enakem lanskem obdobju. Omeniti moramo predvsem dva problema, s katerima se podjetje srečuje vsak dan: pomanjkanje kvalitetnih surovin in pomanjkanje delavcev.

Plansko obvezo glede vrednosti proizvodnje je za 3,6 odst. presegle tudi tovarna pil »Triljav«, vendar pa podjetje doslej še ni uspelo realizirati izvoza. Dosedanji razgovori pa obetajo, da bo zadeva glede izvoza drugačna morda še ta mesec, če ne pa vsaj v juniju.

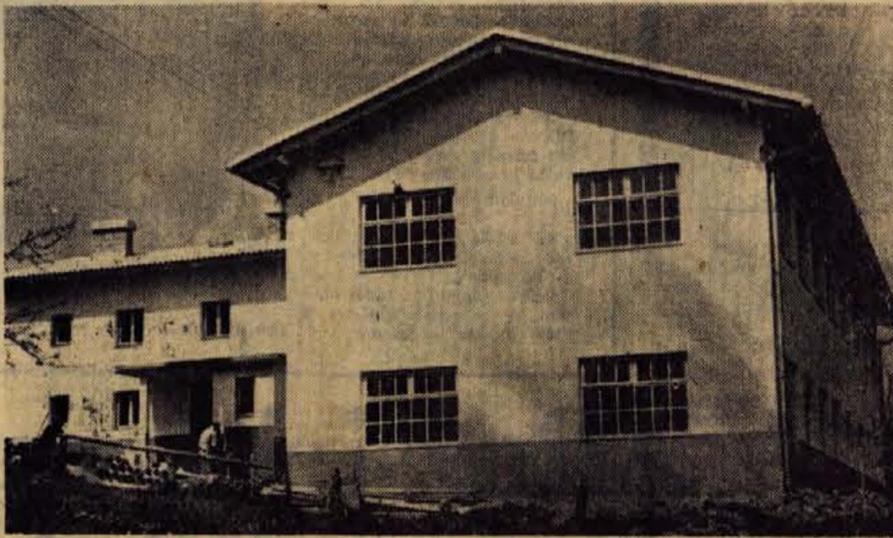
Zanimivo in hkrati razveseljivo je dejstvo, da je Bombačeva predilnica in tkalnica presegle plan izvoza (3,9 odst.), čeprav je ob koncu aprila vrednost proizvodnje še vedno zaostajala (1,3 odst.). Vzrok za neoseganje planske proizvodnje sta še vedno januar in februar, ko so proizvodnjo ovirale slabe vremenske razmere in pomanjkanje električne energije. V marcu in aprilu pa se je zadeva občutno izboljšala, zato v BPT predvidevajo, da bodo ob polletju že šli v korak s plansko obvezo.

Vsekakor je še vedno v najbolj nezavidnem položaju »Peko«: vrednost proizvodnje zaostaja za 1,9 odst., izvoz pa za 19,6 odst. Zakaj tako, je čaka preprost odgovor: proizvodnjo, predvsem pa izvoz ovira zelo občutno pomanjkanje kvalitetnih surovin.

B. F.



REKONSTRUKCIJA ŠKOFJELOŠKE KLAVNICE — Po lanskoletni pridružitvi Mesnine so na kmetijskem posestvu začeli resneje razmišljati o prepotrebni rekonstrukciji klavnice, zakaj dosedanja je bila zastarela (brez hladilnice) in so na njej »viseli« inšpektorjeve oči... Na sliki: delavci škofjeloškega komunalnega podjetja »Remont« litijo z delom, zakaj novembra bo stekla pogodba



NOVI PROSTORI »ČEVLJARJA« — Obrtno podjetje »Čevljar« v Gorenji vasi je pred dnevi dobilo nove prostore. V prikojevalnici, v pripravi in šivalnici danes dela 80 ljudi. Pred petimi leti, ko se je čevljarški oddelček osamosvojil, jih je bilo pet, do konca leta pa pravijo, da bodo zaposlili še 20 novih ljudi. Na sliki: Prenovljeno poslojše nekdanje mizarske delavnice; v lepih svetlih prostorih se delavke bolje počutijo kot v prejšnjih

Srečanje mladih na Starem vrhu

SKOFJA LOKA, 21. maja — Nādrsto mladih ljudi — predvsem članov TVD Partizan iz vseh društēv v škofjeloški občini in pripadnikov JLA — se je v nedeljo zbralo na Starem vrhu nad škofjo Loko. Občlanska zveza za telesno vzgojo je namreč v počastitev dneva mladosti pripravila zbor telesnovzgojnih društēv, ki bo poslel tradicionalno majsko srečanje mladih v škofjeloški komun. Poudariti moramo, da je bilo to srečanje mladih, ki je potekalo v nadvse prislečnem vzdušju, hkrati tudi predvolfno zborovanje, zakaj govoril je IVAN GORENC, kandidat za poslanca v republiškem zboru skunščine SRS Slovenije.

Omenimo naj še, da so pred predvolfnim zborovanjem govorili o dejavnostih predsedniki posameznih društēv Partizana. — S.

Zborovanje volivcev organizacijsko-politične skupine

SKOFJA LOKA, 22. maja — V dvorani DPD Svoboda se bodo popoldne ob 16. uri zbrali delovni ljudje zaposleni v državnih organih, družbeno-političnih organizacij, društēv in vseh javnih službah na zborovanju volivcev organizacijsko-politične skupine škofjeloške komune. Na tem zborovanju — imelo bo značaj razgovora z volivci — bosta sodelovala poslanska kandidata za zvezni in republiški organizacijsko-politični zbor — dr. JOZA VILFAN, podpredsednik IS SR Slovenije, in STANE BIZJAK, sekretar Zveze združenj borcev Slovenije. Predvidoma bo razgovor potekal o vlogi in nalogah organizacijsko-političnega zbora tako v zvezni kot v republiški skupščini, o vlogi upravno-političnih organov, sodstva, družbeno-političnih organizacij in ostalih javnih služb v komunih v zvezi z novo ustavo, kakor tudi o delu in vlogi odbornika zastopnika organizacijsko-politične skupine v občinski skupščini. — St. S.

Iz pogovora, ki ga je organiziral in vodil kandidat za republiško skupščino Mirko Zlatnar

Neslutene možnosti

Novo letališče bo že v jeseni odprlo nove perspektive gorenjskemu turizmu — že v prihodnji zimski sezoni bodo važnejše potovalne in turistične agencije v svetu zaznamovale na zemljevidu še eno pomembno točko — Brnike

Že letošnja jesen

Kmetje v Brnikih in okoličani so že skoraj pozabili na prvo vznemirjenje po vojni, ko so tam začeli na široko sekati gozd in na hitro urejati letališče, saj je potem vse zaspalo. Letos pa so dela stekla z novim zaletom. Stroji brnijo, tovarnjaki dovažajo material in že letošnja jesen — tako obetajo graditelji — bodo tam lahko pristajala velika potniška letala ob vsakem vremenu, noč in dan. Gradnja modernega letališča je sredi največjih del. Najvažnejši objekt je vsekakor 2.200 metrov dolgo betonsko zaletišče oziroma pristajališče. Opremljeno bo seveda z vsemi sodobnimi varnostnimi in pristajalnimi svetlobnimi napravami, kot to zahtevajo mednarodni predpisi. To letališče so pomaknili na Gorenjsko še posebno zato, ker se bo tako moč skoraj popolnoma izogniti megli — temu značnemu sovražniku zračnega prometa. Sredstva za gradnjo tega pomembnega objekta so večinoma iz republiških virov.

Kje pa smo mi?

Letalski promet je v povojnem obdobju postal pri nas zelo pomemben, vendar pa je še vedno približno trikrat manjši kot v povprečju v ostalih evropskih deželah. Predlanskim je prišlo v Jugoslavijo le 2 odstotka vseh inozemskih turistov z letali. To se pravi; da so ostali prišli z vlaki ali pa z osebnimi vozili itd. In še tole: leto prej je prišlo v Grčijo 37 odstotkov turistov z letali, v Portugalsko 35 odstotkov, v Anglijo 55, v Turčijo 68 odstotkov itd. Seveda sta tudi omenjena 2 odstotka turistov v našo deželo prišla večinoma prek tujih društēv in le manjši del z letali JAT.

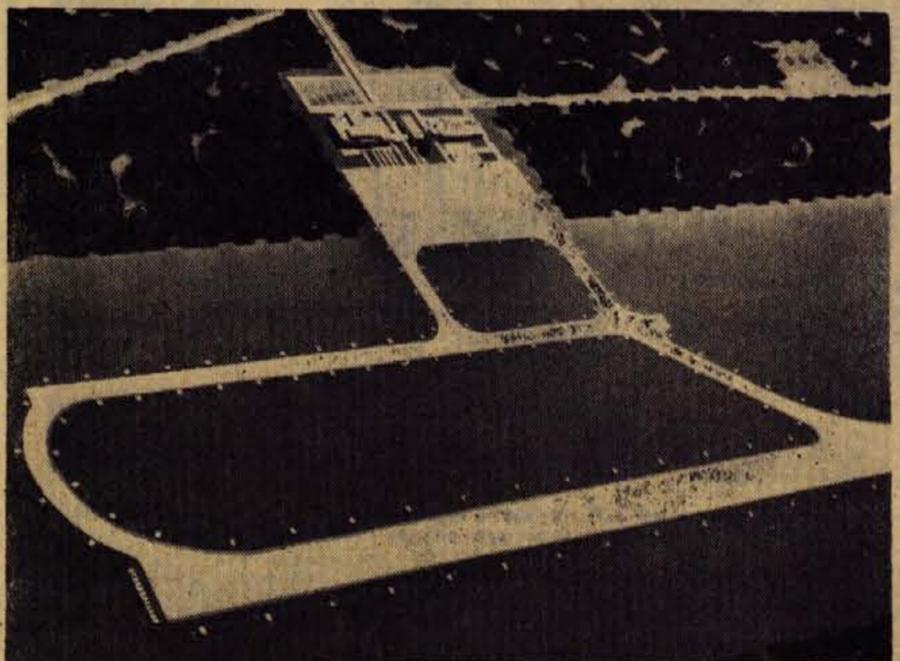
To dokazuje, da je naš letalski promet zelo v zaostanku in da so torej dane neslutene možnosti za razvoj. Novo podjetje Adria-avionpromet s svojimi prvimi štirimi avioni tipa DC-6 B se je že vključilo v takomenovani charter promet in si začelo utirati mesto v ostri mednarodni konkurenci. Cena teh prevozov je navadno dokaj nižja od rednih vozovnic

v zračnem prometu in se marsikdaj približuje ceni I. razreda na vlaku. Zato se teh oblik prevozov poslužuje vse širši krog turistov.

Obetajoče perspektive

Morda bi bilo pretirano, da bi se vnaprej veselili tega napredka pri nas — oziroma boljše povedano, morda bi bilo škodljivo, če bi se vnaprej uspravali ob mislih, da bo že sam promet te vrste pomenil za Gorenjsko velik preobrat in da bo z letališčem vse storjeno. Celotna naša turistična propaganda in trevska ter gostinska mreža bi se morale hitro pripravljati na to, da ne bi bilo prepozno. Res je, da se potniškemu prometu skozi Brnike obetajo velike perspektive, a koliko bomo ob tem prometu znali in zmogli ustvariti tudi ustreznega deviznega prometa, to je seveda odvisno od naše pripravljenosti.

Po sedanjem stanju in opremitosti najbližjih podobnih letališč bi Brniki zjemali celotno Slovenijo, del Hrvaške z Istro in severno Dalmacijo. Že sedaj, čeprav še ni ponudb in je letališče šele v gradnji, je zanimivo zanimanje. Potrebe pa so delno razvidne že ob naslednjem podatku: Kompas v Ljubljani inna že sedaj za letošnje turistično sezono organiziranih 170 letov s turisti za naše kraje iz raznih mest Evrope. Ker pa ni bližjih sposobnih letališč, bodo ti turisti morali pri-



Maketa novega letališča v Brnikih

stajati in nato tudi odhajati iz Zagreba, Benetk, Celovca itd. Če bi bilo že nared letališče v Brnikih, bi vsi ti turisti prišli sem in morda tudi naprej iskali možnosti za oddih. Kako si posamezna gostinska podjetja že pomagajo, naj zlasti inicijativa hotela Palace v Portorožu. Na svojo roko so v inozemstvu in zlasti na švedskem razširili močno propagando. In za letošnje sezono bodo imeli redno zasedenih približno 260 postelj samo s švedskimi gosti, ki se bodo menjali s pomočjo planiranega izrednega avionskega

prometa — seveda prek Benetk. Ko pa bo možno promet preusmeriti na Brnike, bo to dosti ugodnejše za organizatorje in turiste. Po gostinskih kolektivih pa radi slišijo o turisti, ki prihajajo z avioni, ker so brez avtomobilov, brez fotoaparata, čolnov itd. in so vezani samo na usluge pri nas in ob tem navadno stalnejši gostje v gostišču itd.

Povsem nove možnosti odpirajo Brniki zimskemu turizmu na Gorenjskem, ki ga že vsa dosedanja leta nismo mogli bistveno premakniti naprej. Naš

Kravec, Vitranc s Kranjsko goro in drugi privlačni zimskošportni in drugi turistični kraji bodo v nekaj urah dostopni iz raznih evropskih mest — velikih potrošnikov turističnega trga. Trenutno je zlasti veliko interesentov za potniški promet z Anglijo iz dežel Beneluxa, Švedske, Danske, Zahodne Nemčije in drugih dežel. Kot »prve lastovke« novega zimskega turizma pa so že napovedane štiri skupine iz Holandije, ki bodo prišle nozmi prek Brnikov na Vogel, Kravec in druge kraje Gorenjske. — K. Makuc

Iz naših komun

Ob Savi Dolinki

● **NA DOVJEM** so gostovali v nedeljo zvečer člani jeseniškega Cufarjevega gledališča z ameriško komedijo »Cvetje hvaležno odklanjamo«. Tudi na Dovjem — kakr prej drugod — so sprejeli sodobno ameriško komedijo nadve hvaležno. Stevilna gostovanja s to komedijo so lepo priznanje nastopajočim in režiserki Staniki Geršakovi.

● **NA PLANINI POD GOLICO** je bilo v minulem tednu — to je v »tednu narcis« — mnogo izletnikov in turistov, največ pa seveda v nedeljo pri zaključni prireditvi. Podobne prireditve, kot so bile v tednu narcis, bi bile lahko vsako nedeljo ali vsaj enkrat mesečno. Turistično društvo na Jesenicah bi moralo posvetiti več pozornosti propagandi in s primernimi prireditvami, privabljati izletnike in turiste tako v Planino pod Golico kot tudi v druge kraje. Na Jesenicah obstaja v okviru Svobode ansambel narodnih plesov, ki ga bolj oddaljena turistična društva vabijo zelo pogosto. Domače društvo pa ga povabi samo enkrat (17) letno, in to ob zaključni »tednu narcis«.

● **NA JESENICAH** je Cufarjevo gledališče ob sodelovanju jeseniške glasbene šole naštudiral Gregorčev opereto »Melodije srca«. Z njo bodo zaključili jeseniško gledališko sezono. Za opereto je veliko zanimanje in vse kaže, da bodo predstave operete razprodane. V tekočem tednu so za opereto zadnje vaje in je pričakovati, da bo premiera konec tega tedna.

● **DAN VAJENCEV** so učenci železarske poklicne šole

le praznovali z izleti. Razen obratov jeseniške železarne in novogradnje valjarne na Belškem polju so si ogledali tudi ostala podjetja na Gorenjskem. Tako učenci jeseniške poklicne šole niso le počastili dneva vajencev, marveč so izpopolnili tudi svoje strokovno znanje.

● **VALJARNA 2400 ŽELEZARNE JESENICE** je dosegla pred dnevi rekordno dnevno proizvodnjo, 13. maja so izdelali 652 ton vroče valjene pločevine.

● **MARTINARJI ŽELEZARNE JESENICE** že delajo na štiri izmene. S poskusnim obratovanjem na štiri izmene so pričeli s 1. oz. 2. maja. Vse kaže, da bodo po poskusnem obratovanju s prvimi junijem prešli na stalno obratovanje na štiri izmene, ker sta že prva dva tedna načina dela pokazala velike prednosti. Ne le, da so martinarji prvič poizkusili, kako se po težkem šestdnevem delu prilagajajo dvo-dnevni počitek, marveč s tem načinom obratovanja znižujejo tudi krajše bolezenske izostanke, medtem ko neupravičenih izostankov praktično ni več. Pozitivno je tudi, da je obratovanje tudi ob nedeljah normalno, ker so na delu polne posode. Verjetno bodo novi način obratovanja uvedli tudi v ostalih obratih, ki delajo pod približno istimi pogoji kot martinarji. Edini pomislek, ki ga imajo martinarji k uvedbi na štiri izmene, je zaslužek. Zelo težko čakajo na 15. junij, ko bodo prejeli izplačilo za nov način dela v mesecu maju. Če bo ostala višina osebnih dohodkov na približno isti višini, se martinarji ne bodo povrnili več na dosedanja način dela.

Iskreno prijateljstvo - osnova miru

■ Pretekli četrtek je prispela v Slovenijo skupina 80 učencev in učiteljev strokovne šole iz Trbiža v Italiji, ki so jih spremljali tudi predstavniki občine Trbiž.

Goste so sprejeli na obmejnem prelazu v Ratečah predstavniki Oblo Jesenice in železarskega izobraževalnega centra. Po prihodu na Jesenice jim je predsednik Oblo Jesenice Franc Treven priredil v Kazni sprejem. Po pozdravu jim je zavezal dobrodoščilo in najlepše bivanje na Jesenicah. Za pozdravne besede se je zahvalil predsednik občine Trbiž g. Tullio Lindaver, ki je poudaril pomembnost prijateljskih stikov med Jesenicami in Trbižani. Pred predavanjem o delovanju poklicne železarske šole in tehnične srednje šole ter o organizaciji železarskega izobraževalnega centra je pozdravil goste direktor ZIC Maks Dimnik, direktor strokovne šole v Trbižu g. Melo Sangallo pa je izročil tov. Dimniku spominsko plaketo, ki so jo izdelali učenci-kiparji trbiške šole. Po predavanju so se predavatelji in učenci trbiške strokovne šole podrobneje zanimali za delovanje razrednih in šolskih skupnosti ter za so-uvpravljanje učencev pri vodenju šole. Izrazili so navdušenje nad načinom našega šolanja in predvsem občudovali izdelke, ki jih delajo jeseniški učenci za zaključni izpit. S posebnim zanimanjem so si italijanski gostje ogledali jeseniški tehnični muzej in predelovalne obrate železarne.

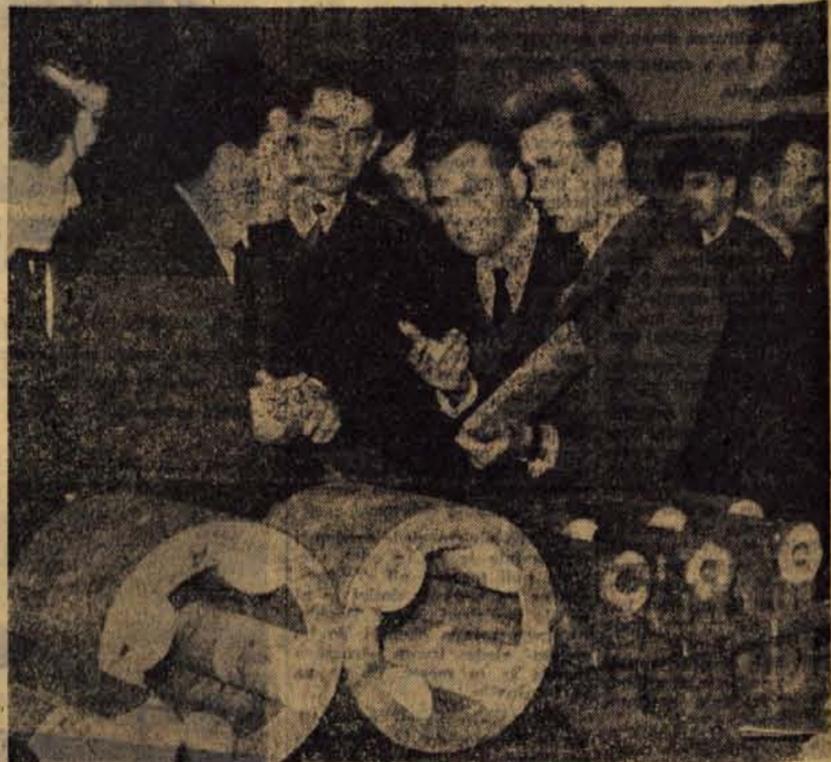
Na skupnem kosilu, ki je bil v domu pod Golico, sta si predsednika jeseniške in trbiške občine izmenjala zdravici. — Predsednik Treven je med drugim dejal: »Zadovoljen sem, da se prijateljski odnos med našima občinama lepo

razvijajo. V Trbižu smo nalteli ob vsakem obisku na resnične prijatelje. — Prepričan sem, da boste našli tudi vi v nas iskrene prijatelje. To pa je važno toliko bolj, ker med iskrenimi prijatelji odpade vsako nezaupanje. Prijateljsko vzdušje, kakršnega smo vzpostavili, je in bo najlepša osnova za mir, ki ga želimo vsemu svetu.« — Trbiški župan g. Lindaver pa je v svoji zdra-

vici med drugim dejal: »Podobna srečanja so najmočnejše poročila za iskreno prijateljstvo med nami in vami, med prijateljskima državama Jugoslavijo in Italijo.« — Da bi spoznali gostje tudi znamenitosti Gorenjske, so jim Jeseničani popoldne organizirali izlet v Begunje in na Bled. V Begunjah so si ogledali muzej in odšli v povorki na skupno grobišče talcev, kjer so položili venec in počastili spomin padlih z žalno komemoracijo.

Po vrnitvi na Jesenice jim je ansambel narodnih plesov Svobode Jesenice v hotelu »Pošta« priredil večer narodnih plesov jugoslovanskih narodov: Poini najboljših vtisov so se

gostje iz Italije v petek zjutraj poslovili od Jeseničanov, si med potjo v Ljubljano ogledali Kranj, v Ljubljani pa ljubljanski grad, športni park in druge znamenitosti. Popoldne so si v Postojni ogledali Postojnsko jamo in se na državnem prelazu v Novi Gorici poslovili od jeseniških gostiteljev. Spomini, ki so jih odnesli z Jesenic, Gorenjske, Slovenije in s tem iz Jugoslavije, bodo velik prispevek k nadaljnjemu utrjevanju prijateljskih odnosov med občani jeseniške in trbiške občine in s tem prispevek k utrjevanju miru na svetu. — P. U.



Gostje iz Italije so se predvsem zanimali za izdelke učencev jeseniške poklicne železarske šole

Uslužnostna dejavnost na prvem mestu

Jezerško — V minulem tednu so na Jezerškem obravnavali uporabo sredstev letošnjega proračuna krajevne skupnosti, usposobitev uslužnostne dejavnosti in nekatere socialne probleme in podpore.

Sklenili so, da bodo s sredstvi, s katerimi letos razpolaga skupnost kar najbolj smotro gospodarili. Zaenkrat so odobrili izplačila po posameznih postavkah le za prvo polovico letošnjega leta, medtem ko bodo o sredstvih za drugo polovico razpravljali kasneje.

Krajevna skupnost se že daljša ukvarja z organizacijo uslužnostne dejavnosti, ki je za kraj neobhodno potrebna, zlasti po razformiranju tamkajšnjega Remontnega podjetja. Da pa bo lah-

ko uslužnostna dejavnost krila potrebe kraja, bo potrebno kupiti nekatere stroje in opremo, predvsem last bivšega podjetja.

Konec junija otvoritev stadiona

Križe — Kljub nekaterim oviram pri izgradnji športnega stadiona, ki ga v Križih gradi TVD Partizan Križe, bo slovesna otvoritev 23. junija letos. Za slovesno otvoritev tega športnega objekta je med prebivalci — posebno pa med mladino — veliko zanimanja. Razen slavnostnega dela bodo na dan otvoritve na novem stadionu številne športne, telovadne in druge telesno-vzgojne prireditve, na katerih bo sodelovalo več sto nastopajočih. Verjetno pa bodo nastopili tudi najboljši slovenski otrodni telovadci, kotalkarji in drugi.

Razširiti, razviti in utrditi društva

KRANJ, 21. maja — Včeraj je bila v Kranju ustanovna skupščina občinske zveze DPM. Naloga občinske zveze Kranj je pred ukli-

nitvijo okraja opravljala okrajna zveza, v zadnjem letu pa iniciativni odbor, ki je bil imenovan, da bi pripravil ustanovitev mladine, ob enem pa je že kar sam opravil več nalog. Pred občinsko zvezo je vrsta nalog, med katerimi je osnovna razširjanje, razvijanje in utrjevanje društev prijateljev mladine. Tudi iz razprave na včerajšnji skupščini je bilo prav dobro razvidno, da vprašanja skrbi za otroke ni mogoče reševati brez društvene oblike. Nerešenih vprašanj v zvezi z varstvom in vzgojo otrok pa je več kot preveč v vseh naseljih.

Tako se je za ustanovitev DPM močno zavzemal predstavnik iz Stražišča. Menil je, da bi društvo verjetno že zdavnaj lahko rešilo zares križec problem igrišča in varstveno vzgojne ustanove, saj bi lahko nastopalo v imenu vseh tamkajšnjih prebivalcev.

V kranjski občini je sedaj 7 DPM: Vodvodni stolp, Zlato polje, Primskovo, Cerklje, Gornik; med pripravami na skupščino sta bili ustanovljeni društvi še na Planini in v Centru. Vsa društva skupaj imajo nekaj manj kot 800 ustanovnih članov, kar je le okoli 3 odstotke vseh članov SZDL. Kot prijatelje mladine bi sicer lahko označili veliko več ljudi, ki so s

svojim delom že potrdili, da so pripravljeni sodelovati v okviru te organizacije in prav pri tem, da še niso vključeni vanjo, se kaže organizacijska šibkost društev. Iz uvodnega referata predsednika iniciativnega odbora Smilje Gostišve in razprave je mogoče povzeti, da je problematika varstva in vzgoje otrok v občini Kranj še močno odprta. Predvsem gre tu za mesto in pa za tiste okoliške kraje, ki se razvijajo v delavska naselja Cerklje, Senčur, Predvdor itd. Ker je za to dolžna skrbeti občina, leži na občinski zvezi naloga, da daje pobudo za to, da se občinski programi razvoja otroškega varstva zares tudi izpolnjujejo.

Morda bi bilo širjenje mreže varstveno-vzgojnih ustanov lažje utemeljevati, če bi bile že ustanovljene ustanove polno zasedene. Tako pa se pogosto sliši ugovor čes, kaj bomo odpirali nove ustanove, ko pa še te niso zasedene. Toda tu gre za nerešeno vprašanje financiranja in vsebine dela ustanov, ki sedaj niso stimulirane, da bi se potegovala za to, da bi bile polno zasedene, na drugi strani še ni urejeno plačevanje oskrbovalnic za mnoge socialno šibke otroke.

Medtem, ko se ponekje še potegujejo za osnovne oblike varstva in vzgoje otrok, na primer pri Vodvodnem stolpu in na Zlatem polju že mislijo na razširitev varstva. Pri Vodvodnem stolpu bi radi dobili primeren prostor, kamor bi namestili opremo za radioamaterski krožek, ki jim jo je obljubil garnizon JLA. Na Zlatem polju razvijajo samoupravo pionirjev, predvidevajo pa ustanovitev harmonikarske skupine.

Skupščina je sprejela sklep, da se občinska zveza DPM Kranj vključi v medobčinsko tekmovanje v počastitev 4. skupščine republiške zveze prijateljev mladine. — S.

Oddaja poslovnih prostorov

Radovljica — V turističnih krajih in v večjih naseljih so že daljši časa občutili potrebo po enotnem urejanju zadev s poslovnimi prostori. Zato so pri Oblo Radovljica pripravili ustrezen odlok. Novi odlok bo za ustreznost lokale dobil vrste poslovne dejavnosti, kakor jih bodo narekovala potreba. — J.

Na kratkem valu

● **RADOVLJICA** — Zadnji dni minulega tedna so se v nekaterih krajih radovljiske komune zvrstili politični aktivni, na katerih so razpravljali o rezultatih zborov volivcev in o nalogah političnih aktivov v prihodnjem obdobju. Na vseh so bili tudi razgovori o vlogi in nalogah krajevnih skupnosti in o lokalnih problemih. Formirali so svete krajevnih skupnosti, ki bodo urejali in vodili tekoče zadeve do novih zborov občanov, ki bodo v jeseni tvorili odbore krajevnih skupnosti.

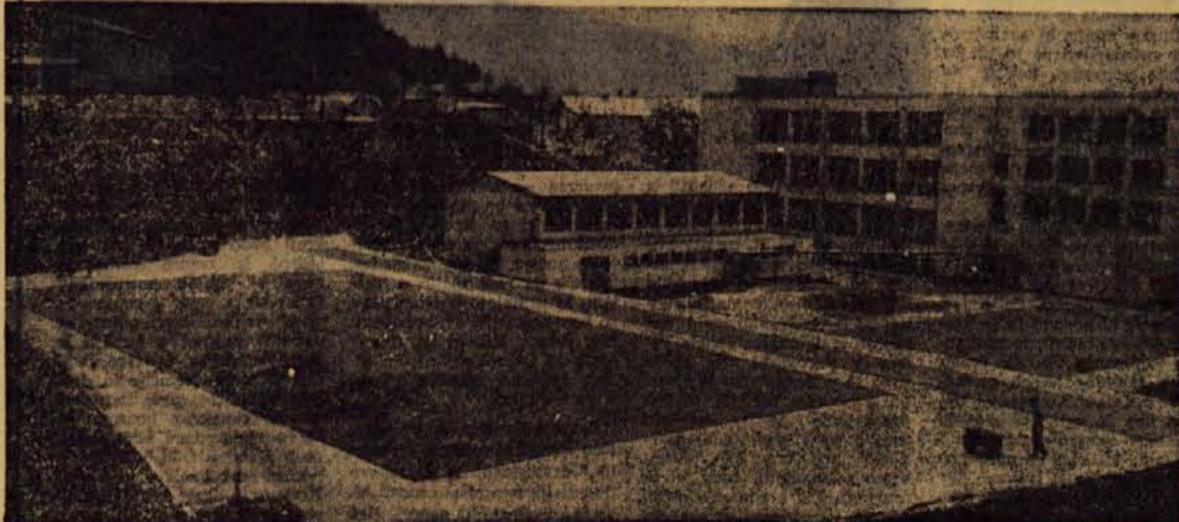
● **BLD** — V teh dneh so turisti in šahisti, ki se množijo na Bledu (v nedeljo so se tam začel mednarodni šahovski festival), skoraj povsem zasedli vse blejske prenočitvene zmogljivosti. V soboto, 18. maja, ni bilo več mogoče dobiti nobene sobe v hotelih. Tu seveda niso vštete številne privatne sobe, ki v tem času še niso pripravljene za sprejem gostov.

● **BOHINJSKA BELA** — V počastitev dneva mladosti so v nedeljo, 19. maja, pripravili pionirji osnovne šole slovesno prireditev. Pred polno dvorano domačih obiskovavcev so se mladi igralci predstavili s igro »Rdeča kapiča«, skupina plesavcev pionirjev pa je izvajala domače plesce. Isti dan je mladinska sekcija Planinskega društva Bled priredila izlet v Kumrovec, rojstni kraj marmelada Tita. Prireditve in izleti ter športni nastopi se vršijo v tem tednu po vseh krajih radovljiske komune. Največ pa jih bo v soboto na dan mladosti. V pripravah sodelujejo šole, mladinske in pionirske organizacije ter mladinski komitee Radovljica.

● **BLD** — V festivalni dvorani je imel v soboto, 18. maja, koncert koroški akademski orkester. Na sporedu so bile pesmi italijanske renesanse, dalje ruske narodne, makedonske, srbske, dalmatinske in slovenske narodne. Izvajanje je bilo kvalitetno, polno muzikalne uranosti in glasbenih finet. Škoda le, da so je v veliki festivalni dvorani z nad 700 sedeži zbralo komaj 80 ljudi. To pa je toliko bolj nerazumljivo, ker se je ravno tisti dan mudilo na Bledu nad 1500 gostov. Šahistov in drugih. Čeravno tako pičel obisk v tolikšni dvorani učinkuje precej prazno in malce neprijetno, je bil večer vokalne glasbe in izvedbi koroškega akademskega orkestra za maloštevilno publiko lepo doživetje.



Pred dnevi je bila otvoritev sezona pri Šobčevem bazarju in ob njem se že zadržujejo prvi obiskovalci. Ali bo letos število obiskovalcev spet presseglo obisk iz preteklega leta?



Na Jesenicah so dogradili športno igrišče

Kako bomo volili Sproščena beseda

24. in 26. maja ter 16. junija

Solstvo je prešolsko — Nenačrtnost v zdravstvu — Podjetja so glavni steber krepitve krajevnih skupnosti

I. ZNANO JE, DA BODO VOLITVE:

● V petek, 24. maja, v zbor delovnih skupnosti obč. skupščine: na ta dan bodo volili vsi delovni ljudje, zaposleni v delovnih in drugih organizacijah s področja gospodarstva (razen kmetijstva), izobraževanja in prosvete, zdravstva in socialnega varstva ter državnih organov, družbenih organizacij in društev;

● v nedeljo, 26. maja, v občinski zbor (glasujejo vsi občani — volivci) občinske skupščine ter v kmetijsko skupino zbora delovnih skupnosti občinske skupščine (glasujejo kmetijski proizvajalci);

● v nedeljo, 16. junija v republiški zbor in v zvezni zbor: volijo vsi občani — volivci.

II. VOLISCA:

● Volišča bodo odprta nepretrgoma od 7. do 19. ure. Le v delovnih organizacijah lahko volilni odbori glede na delovne pogoje (če je delo organizirano v izmenah) določijo, da se bo glasovanje začelo pred 7. uro ali končalo po 1. uri, vendar tako, da se ne bo začelo pred 4. uro in ne končalo po 22. uri.

● Volivce — občane bodo krajevni odbori SZDL posebej pisмено obvestili, v katerem kraju in v katerem prostoru (stavbi) je njihovo volišče. Določitev volišč je razen tega objavljena na vseh razpisnih deskah.

● V nedeljo, 26. maja, bosta na vsakem volišču v istem prostoru pravzaprav dve volišči (dva volilna odbora), in sicer posebej za kmetijsko podskupino zbora delovnih skupnosti. Le izjemoma, npr. v centru mesta, kjer na območju volišča ni kmetijskih proizvajalcev, bodo na posameznem volišču volitve le za občinski zbor. Določeno pa bosta po dve volišči v istem prostoru pri volitvah dne 16. junija, in sicer za zvezni zbor in za republiški zbor. — Na teh voliščih bodo torej volilni tako 26. maja kakor tudi 16. junija glasovali dvakrat.

III. POTEK GLASOVANJA

● V sobo, v kateri se glasuje, vstopajo volivci po vrsti, drug za drugim. V sobi ne sme biti hkrati več kot 10 volivcev.

● Volivci glasujejo osebno. Nihče ne more glasovati po pooblaščenju. Volivec, ki zaradi telesne hibe (ker je npr. slep, brez roke in tako dalje) ali je neplemen — ne bi mogel glasovati tako, kot je predpisano, ima pravico, da pripelje s seboj pred volilni odbor osebo, ki namesto njega, vendar po njegovem naročilu, izpolni glasovno in jo spusti v glasovalno streljico. O tem odloči volilni odbor.

● Ko volivec stopi v glasovalni prostor, gre k mizi volilnega odbora. Na predsednikovo zahtevo mora glasno, da ga lahko slišijo vsi člani volilnega odbora, povedati svoj priimek, ime in poklic, v kraju, kjer je volišče, pa tudi ulico in hišno številko svojega stanovanja. Če je potrebno, predsednik volivca tudi legitimira ali na drug primeren način ugotovi njegovo istovetnost. Nato predsednik volilnega odbora ugotovi, ali je došil vpisan v izpisku iz volilnega imenika. Če je vpisan, obkroži zaporedno številko tega volivca v izpisku iz volilnega imenika kot znak, da je prišel glasovat.

● Kdaj lahko glasujejo volivci s potrdilo na volišču, kjer niso niso vpisani v izpisku iz volilnega imenika:

a) pri neposrednih volitvah v zvezni zbor in republiški zbor dne 16. junija 1963 bodo lahko glasovali volivci, ki na dan volitev ne bodo v kraju, kjer so vpisani v volilni imenik, če se bodo oglasili na katerikoli volišču s potrdilom pristojnega organa, da so vpisani v volilnem imeniku; to velja samo za volitve v zvezni in republiški zbor.

b) Pri volitvah v občinski zbor, ki bodo v nedeljo, 26. maja 1963, bo vsak volivec glasoval praviloma le na volišču, kjer je vpisan v izpisku iz volilnega imenika. Izjeme so tu volivci, ki so po razpisu volitev spremenili prebivališče: ti volivci lahko glasujejo na volišču, na območju katerega so se preselili, če predložijo potrdilo pristojnega upravnega organa, da so vpisani v volilnem imeniku na območju prejšnjega prebivališča in potrdilo o prijavi v kraju novega prebivališča (obe ti potrdili se bosta lahko dali tudi na isti listini).

c) Osebo, ki ni vpisana v izpisku iz volilnega imenika, pa trdi, da je vpisana v stalnem volilnem imeniku za območje volišča, napoti predsednik volilnega odbora na urad, ki vodi volilni imenik, da prinese potrdilo o tem, da je vpisana v stalnem volilnem imeniku. Lahko se namreč zgodi, da je ime posameznega volivca pri sestavljanju izpiska iz volilnega imenika pomotoma izpadlo, čeprav je vpisan v stalnem volilnem imeniku. Če tak volivec prinese potrdilo, da je vpisan v stalnem volilnem imeniku za območje volišča, lahko glasuje. To velja tako pri volitvah v zvezni zbor, za republiški zbor in za občinski zbor. — Pripominjamo, da bodo na dan volitev na sedežu občine in na krajevnih uradih dežurni uslužbenci vsa časa na razpolago za izdajanje takih potrdil. V omenjenih primerih mora torej volilni odbor dovoliti volivcu, da glasuje, četudi ni vpisan v izpisku iz volilnega imenika za volišče, ker hoče glasovati. Vsak tak volivec glasuje za kandidata, za katerega se glasuje na tistem volišču. Potrdilo mora volivec oddati volilnemu odboru.

● Pri volitvah 16. junija 1963, ko se bo na volišču glasovalo hkrati v zvezni in republiški zbor, vsak volivec glasuje najprej za poslanca zveznega zbora, nato pa za poslanca republiškega zbora. Pri volitvah 26. maja 1963 na voliščih, na katerih bodo glasovali volivci v občinski zbor, delovni ljudje s področja kmetijstva pa tudi v zbor delovnih skupnosti, seditelj glasujejo v zbor delovnih skupnosti potem, ko so glasovali v občinski zbor.

● Volilni odbor ne more odrediti glasovanja nikomur, ki je vpisan v izpisku volilnega imenika na volišču, prav tako tudi ne osebi, ki hoče glasovati z ustreznim potrdilom v primerih, ki so opisani spodaj pod 3. točko. Če pride kakšen volivec glasovat, pa je pod njegovim imenom že kdo glasoval, odredi predsednik, na kaj se vpiše v zapisnik njegov priimek, očetovo ime in rojstno ime, poklic in prebivališče, ne dovolj pa mu glasovati.

● Ko je ugotovil volilni odbor istovetnost volivca in da ima pravico glasovati na tem volišču, mu razloži predsednik ali drug član volilnega odbora, kako se glasuje. Pri tem je treba upoštevati zlasti tole:

- Volivec lahko glasuje samo za tiste kandidate, ki so vpisani na glasovnici. Pripisovanje nevlj kandidatov nima veljave. —
- Glasovalnica se izpolni tako, da volivec obkroži zaporedno številko pred imenom tistega kandidata, za katerega želi glasovati.
- Volivec lahko glasuje samo za enega kandidata. V primeru, —
- kadar je na glasovnici vpisan samo en kandidat, glasuje pravilno tako, da obkroži številko 1 pred imenom tega kandidata.
- Po pojasnitvi izroči predsednik volilnega odbora volivcu glasovnico in ga napoti na prostor, ki je določen za izpolnjevanje glasovnice. Ko volivec izpolni glasovnico, jo prepogne po polovici tako, da so imena kandidatov na notranji strani prepognjene glasovnice, se vrne k mizi volilnega odbora, pokaže, da ima v roki samo eno glasovnico in glasovnico odda v glasovalno streljico.

Kandidati so se znova zbrali. Na povabilo občinskega odbora SZDL Kranj je prišlo na pogovor 20 kandidatov za občinsko skupščino, in sicer iz takih delovnih organizacij, ki doslej niso imele toliko besede v skupščinskih klopetih. To so bili razni zavodi in ustanove. Razprava se je zlasti vrтела okrog organizacije šolstva, uveljavljanja šolske reforme in investicijske politike v zdravstvu. Bila je izredno živahna in se je zavlekla daleč prek predvidenega časa.

Isti dan je bil tudi pogovor s kandidati s terena za občinski zbor. Na tem razgovoru pa je prevladovala težnja po decentralizaciji občinske uprave na krajevne skupnosti. Za oba razgovora je bila značilna izredno sproščena beseda na račun dela občinskih organov, spoštovanja predpisov, na račun zapostavljanja posameznih služb in podobno. S tem je bil končan cikel razgovorov s kandidati za kranjsko občinsko skupščino.

Drage poti naših šol

Čeprav je naslov dokaj pretiran, se bo iz vsebine dalo razbrati, da so imeli odborniki vendarle prav. Hudo so namreč grajali nekatere primere današnje organizacije šolstva. Zlasti je šlo za strokovne šole. Te šole nikakor niso prilagojene potrebam našega gospodarstva in družbenega razvoja sploh, čeprav o tem govorimo vsa zadnja leta. Na primer: tekstilne šole nikakor niso prilagojene potrebam tekstilne dejavnosti. Ker ni ustrezne koordinacije in načrta, se zadnja leta šole te vrste hitro množijo. Se pred štirimi, petimi leti so bile v Jugoslaviji le 4 tekstilne šole. Konec decembra lani je bilo registriranih že 36! Pri tem pa seveda še niso vštete številne šole, ki so nastale ob izobraževalnih centrih v podjetjih. Vse to je posledica nenačrtnosti, sprostitve sredstev za te namene in nesmotrno iskanje pravilne poti. Vsak išče svojo pot. Toda vse to črpa velika materialna sredstva.

Podobno so ugotavljali za številne vaješke in druge strokovne šole pri nas. V večini velja, da so te šole v nevzdržnih prostorih

bivših samostanov, gračin itd. in da nimajo pravega koncepta, čeprav so bile načelne smernice že dane. V razpravi je bilo več variant. Nekateri so se nagibali k temu, da je treba proučiti potrebe in izdelati tako imenovane profile kadra, ki nam je potreben, drugi pa so omenjali, da bi bilo nujno potrebno izdelati enoten načrt organizacije teh šol na določenem območju — v tem primeru Gorenjske ali vsaj njenega dela, kajti ena sama občina ne more reševati teh stvari.

Končni zaključek bi bil, da je treba podrobneje proučiti te težave in ob sodelovanju z gospodarstveniki, pedagogi itd., iskati smotrne rešitve. To je zlasti potrebno, preden bi se odločili za nekatere večje investicije. Skratka, kot je dejal duhovito eden izmed govornikov, dosedanja organizacija teh šol je preveč šolska, dilefantska in že dovolj poučna, da je treba iz tega izvleči nujne zaključke.

Vsi za vse

in nobeden za nič

To je dejal eden izmed kandidatov, ko so govorili o odgovornosti v današnjem sistemu. Vsi odgovarjamo za vse,

toda konkretno nobeden. Beseda je bila o trošenju sredstev za zdravstveno službo. Ostro so kritizirali, da kljub vsemu pri nas na Gorenjskem sploh in še posebej v kranjski občini, ne dajemo dovolj sredstev za zdravstveno službo, da smo v tem pogledu celo za posameznimi manj razvitimi kraji itd.

Toda brž je nekaj naslednjih govornikov to trditev pobijalo, češ da je problem le v tem, ker se v kranjski občini ta sredstva ne trošijo pametno. Omenili so gradnjo porodnišnice, kar je res značilno, čeprav že znano. Stroški so se od začetnih planiranih 140 milijonov dinarjev dvignili na 600 milijonov! In kar so še posebej omenjali: širši odbor, ki je bil postavljen, da bi usmerjal to gradnjo, se menda sploh ni sestajal.

Iz občine v podjetja

Taka je bila končna ugotovitev drugega pogovora s kandidati s terena, ko so govorili o tem, kje naj bi stanovanjske skupnosti našle svojo ekonomsko zasnovo. Skoraj vsi so omenjali, da bi lahko krajevne skupnosti dobile v prihodnje boljše mesto v komunalni samoupravi. Seveda je treba to samoupravo krepiti na ekonomski osnovi — dati ljudem neka sredstva, s katerimi bodo sami svobodno razpolagali. Gre za oblikovanje meril, po katerih naj bi te skupnosti dobivale sredstva iz občinskega proračuna. Letos so na primer vzeli za merilo dolžino cest in vodovodov. Ki jih morajo oskrbovati krajevne skupnosti. Toda s tem, kot so menili kandidati, so kršena načela po delu in se upoštevalo samo potrebe. Bilo je nekaj predlogov, naj bi ta prispevek dali po merilu brutoproducta na določenem območju in podobno.

Končno pa so ugotavljali, da bodo v perspektivi občinski proračuni itak vse manjši in nepomembni. Zato bi kazalo stanovanjske skupnosti usmerjati v podjetja, v proizvodnjo, kjer se sredstva ustvarjajo. Podjetja sama so zainteresirana zaradi svojih delavcev, ki stanujejo na določenem območju, da se tam uredi otroško varstvo, družbena prehrana, komunalne naprave in podobno. Zato bi se morale krajevne skupnosti preusmerjati iz občine v podjetja.

Pogovor je zajel tudi otroška igrišča, stanovanjsko gradnjo, družbeno prehrano v Kranju in druge komunalne probleme.

V pogovoru o šolstvu in zdravstvu so sodelovali naslednji kandidati: Jože Logar, Edgar Vončina, Slavko Malga, Ivko Šink, inž. Lojze Urbanc, dr. Ana Kraker, Milica Prezelj, Zdravko Cankar, Jože Vidmar, Miha Zupančič, Julka Babič, Ivanka Černač, Vinko Martinjak, Nace Praprotnik, Maks Stromažer, Stane Dornič, Marjan Gabrič, Ante Marjančič, Viktor Lavtar in Boža Pečar.

V drugem pogovoru okrog razvoja krajevne samouprave in občinskih organov pa so sodelovali: Ljuba Fojkar, Pavel Draksler, Vera Mohor, Ivan Belchar, Milan Novak, Marinka Jenko, Marija Knific, Stefka Kovač, Anton Repret, Marjan Rabas, Ivan Kern, Jože Tavčar, Tone Erbežnik, Jože Snedec, Andrej Zargaj, Franc Strehovec, Lovro Bohinc, Jože Sajevic in Aldo Humar. — K. M.



Del kandidatov za zbor delovnih skupnosti med pogovorom

Predvolilni razgovor o zdravstveni problematiki

Zdravstveni dom Bled - neodložljiva gradnja

Nemogoči pogoji dela v blejskem zdravstvenem domu, otroške posvetovalnice, preventiva v gospodarskih organizacijah, pomanjkanje vzgojno-varstvenih ustanov in posledično na zdravju otrok, pomena patronažne službe in potreba po njeni razširitvi, zamenjanje skrbi za higieno prehrane, nezdode pri delu in še posebej nezdode izven delovnega mesta, to so le nekatera izmed vprašanj, o katerih so govorili na ponedeljkovem razgovoru na Bledu. Pogovora so se udeležili člani upravnih odborov in svetov zdravstvenih zavodov z območja radovljiske občine ter kandidati za občinsko skupščino iz teh zavodov: Jože Pavlin, Stanko Meglič, Niko Bulut, Slavko Sušteršič, Marija Leskovec, Anka Medja, Slavka Zorko, Ivan Crnigoj, Regina Colar, Elza Osterman, Ivanka Arh, dr. Nuša Hočevar, dr. Stanko Hočevar, dr. Vilko Peitser, Stanko Knaflič, Marija Šifrer, Ida Hausman, Ana Podobnik, dr. Borut Rus, dr. Janko Benedik. Prisostvovala pa sta mu tudi kandidat za zveznega poslanca Dante Jasnica in kandidat za republiškega poslanca Ivan Cerkovnik.

Ko so ugotavljali, da tudi na radovljiskem območju število rojstev nenehno pada, so menili, da je to po eni strani posledica težnje za povzvišanjem standarda, na drugi strani pa pomanjkljivost v zvezi z varstvom in vzgojo. Kot kaže, je to posebno pereč problem v Begunjah, kjer si starši na najrazličnejše načine pomagajo, da kolikor toliko preskrbijo otroke za čas svoje odsotnosti. Mnogi zelo drago plačujejo varstvo pri zasebnikih, nekateri pa, tako kot tudi po drugih krajih, puščajo otroke same. To se seveda zelo slabo odraža na zdravju pa tudi na šolskih uspehih otrok. Na splošno bi bilo tudi v vseh

treba bolj skrbeti za otroke zaposlenih staršev. Mreža posvetovalnice za matere in otroke je dokaj dobra, matere so se navadile na to obliko skrbi za otroke in tako je to področje preventivne še najbolj urejeno. Nasprotno je precej zanemarjena preventiva v podjetjih. Več udeležencev pogovora je menilo, da bi morali posvečati večjo skrb tudi šolskim otrokom, pri čemer

naj bi imela pomembno vlogo patronažne sestre.

Stavba zdravstvenega doma Bled je največja slabost mreže zdravstvenih zavodov v radovljiski občini in pravzaprav edina večja nujno potrebna zdravstvena investicija na Gorenjskem, ki je še preostala. Sedanjí pogoji še zdaleč ne ustrezajo niti potrebam domačinov, kaj šele zahtevam v zvezi s turizmom. — M. S.



Predstavniki zdravstvenih ustanov in kandidati za občinsko skupščino med pogovori o vprašanih zdravstva na območju radovljiske občine

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Ugodno prodam: pletilni stroj 'Regina' (na obroke), 2 šotora — četvorčica z dnom, 3 zložljive tabornike postelje in gumijasti čoln INKE primeren za podvodni ribolov. Heda Šimunac, Kranj, Cesta kokrškega odreda 18 1794

Prodajam skoraj nov kotel za žganje kuhinjskega. Naslov v oglasnem oddelku 1905

Prodajam 5 stropnikov dolgih po 3 metrov. Jakob Ušeničnik, Sutna št. 19, Zabnica 1908

Prodajam motorno kolo Vespa grandisport. Naslov v oglasnem oddelku 1907

Prodajam 2 m² desk 25 mm ter 2 m² plohov 50 mm. Visoko 24, Šenčur 1908

Prodajam motor Tomos galeb. Naslov v oglasnem oddelku 1909

Prodajam puljaka od 20 do 30 kg težke. Kranj, Breg ob Savi 5, 1910

Prodajam kuhinjsko opravilo. Lahovec 11, Cerklje 1911

Prodajam moped colibri v dobrem stanju. Lipar, Grad 33, Cerklje 1912

Prodajam otroško posteljico z mrežo. Ogled popoldne. Kranj, Cesta Staneta Zagarja 20 1913

Prodajam 2 nova krojaška šivalna stroja in kompletno svetlo opravilo. Pri Plevolu, Preska, Medvedo 1914

Prodajam podklesano betonsko ploščo z gradbenim materialom na Pivki št. 10, p. Naklo. Informacije pri Janezu Zelniku, Pivka 10 1915

Prodajam dobro ohranjen 16-colniški gumni voz. Kranj, Illovka 3 1916

kupim

Kupim pesu in repo ali zamenjam za kronjčar. Hraše 1, Pred-dvor 1917

Kupim tepega plemenskega merjaka. Naslov v oglasnem oddelku 1918

ostalo

Skidnišče veliko 100 m², visoko 5 m damo v najem za daljšo dobo. Naslov v oglasnem oddelku 1858

Soba in kuhinja v Ljubljana-Moste meniam za Kranj. Oddati ponudbe pod »Zamenjava«

V najem vzamem malo kmetijo ali samo stanovanje. Oddati ponudbe pod »Maja« 1919

Inštruiram nemščino in francoščino. Naslov v oglasnem oddelku 1920

Prehiteujem mesečno vozovnico Mole-Kranj, izdano v Inteksu na lina Stenovca Rozalija 1921

objave

Dosežitveni vaših sotrpinov, ki so kakor vi bolehal na želodcu, jetrih, žolču in črevesju, so se posredovali z učinkovitim prirodnim zdravilom: rogaškim »Donat« vireolom. Vprašajte zdravnika. Zahtevajte »Donat« v svoji trgovini

Knjaza in tiska CP »Gorenjski tiske, Kranj, Koroska cesta 8 — Telefoni račun pri NB v Kranju 607-11-135 — Telefoni: glavni urednik 24-75, odgovorni urednik 21-90, uredništvo in uprava 21-90 — Letna naročilna lista znaša 1390 dinarjev, mesečna naročilna 110 dinarjev, posamezna številka 10 dinarjev, sobotna številka pa 20 dinarjev

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Restavracija Park Kranj zaposli 2 TOČAJKI IN SNAŽIVKO

Minula športna nedelja

Nogomet

TRIGLAV PRVIC PREMAGAN!

Nedeljsko kolo SNL je prineslo nekaj nepričakovanih rezultatov. Tu predvsem mislimo na poraz Triglava na domačem igrišču. To je tudi prvi poraz Triglava v tekmovalni sezoni 1962/63. Zmaga Ljubljane ni preveč zaslužena. Rezultat bi bil lahko tudi obraten in še z večjo razliko. Triglavani so pripravili zmago v prvem pol-

času, ko so zamudili vrsto prilik za dosego gola. V drugem delu pa so Triglavani popustili in Ljubljana je to izkoristila. Triglav ima še vedno 3 točke prednosti in upamo, da bo to dovolj za osvojitve prvega mesta. Do konca prvenstva mora osvojiti še 5 točk, kar bi mu prineslo lovoriko.

Velenjski Rudar je nepričakovano visoko premagal Mursko Soboto, čeprav se je že odpisal od tega tekmovalja. Tudi Svoboda je bila v nedeljo uspešna na tu-

V počastitev dneva mladosti

Oliševek, 19. maja — Športni aktiv v Oliševku je v počastitev dneva mladosti organiziral atletsko tekmovalje med SA Oliševsko Hotemaže in SA Adergas. Domačini so zmagali v vseh disciplinah in tudi v skupni oceni s 158:87 točkami.

Rezultati: moški — 60 m: Podjed 7,9; 1200 m: Pavc 3:57,5; višina: Zumer in Podjed (oba Oliševek) 170; daljina: Podjed 530; kroglja: Perčič 10,36; ženske — 60 m: Senk 9,6; višina: Naglič 145 (Izvan). Ahčin 120; daljina: Senk 420; pionirji — 60 m: Kapelj 9,1; daljina: Kozelj 445.

Gorenjsko prvenstvo

Jesenice — Na gorenjskem šahovskem prvenstvu na Jesenicah je osvojil prvo mesto Edo Roblek (SD Jesenice), ki je v tekmovalju po izločilnem sistemu zbral 3 točke. Sledijo: Djordjevič (SD Kranj) 2,5 točke, Kočevar (SD Jesenice) 2 točki, Simčič (SD Jesenice) 1,5 in Krek (SD Kranj) 1 točko. V. K.

Neizenačena ekipa v Trbovljah

V nedeljo je bil v okviru kvalifikacijskega kola za starejši mladinski v Trbovljah peterboj Rudar-Kladivar-Olimpija Svoboda-Ljubljana-Triglav. - Kranjska ekipa je kljub neizenačenosti dosegla dobro drugo mesto. Boljši del ekipe so bili sprinterji in skakalci, slabši pa metalci. Rezultati: 110 m ovire 1. Polutnik (K) 15,6, 3. Pirjevec (T) 16,2, 7. Galjot S. (T) 19,8; 100 m: 1. Protič (T) 11,0, 2. Galjot M. (T) 11,2, 3. Pirjevec (T) 11,3; 400 m: 1. Polutnik (K) 51,5, 3. Protič (T) 52,1, 4. Kleč

(T) 52,2; 1000 m J. Geohelli (L) 2:40,5, 4. Klofutar (T) 2:49,8, 6. Zupan (T) 2:51,8; 2000 m: 1. Zupan (K) 5:35,2, 8. Krišelj (T) 6:26,8, 10. Smolej (T) 6:58,2; palica: 1. Jeglič (OS) 345, 6. Pristov (T) 315, 10. Pretnar (T) 255; višina: 1. Vivod (K) 190, 2. Svab (T) 180, 5. Sušteršič (T) 170; daljina: 1. Svab (T) 629, 3. Pristov (T) 610; kroglja (6): 1. Vivod (K) 13,80, 4. Konec (T) 12,47, 7. Marenič (T) 11,73; kladivo (6): 1. Dorn (K) 45,37, 5. Likozar (T) 32,17, 6. Marenič (T) 28,93; kopje (800): 1. Mušič (OS) 58,17, 9. Rupar (T) 30,13, 10. Kleč (T) 38,55; disk (1,5): 1. Košec (B) 43,30, 8. Konec (T) 35,11, 9. Likozar (T) 34,92; 1500 m steptje: 1. Hafner (T) 4:45,8, 8. Mur (T) 5:29,8; 4 x 100 m: 1. Triglav 44,9, 4. Triglav II 47,8.

Vse ekipe Triglava verjetno v finalu

Po neuradnih podatkih, ki smo jih uspeli dobiti do sedaj, so se vse tri ekipe Triglava uvrstile v slovenski finale, ki bo 2. junija v Celju. Problematična je edino ekipa starejših mladincev, ki je trenutno na 6. mestu, vendar še nismo uspeli dobiti rezultatov iz Novega mesta, Kočevja in Kopra.

Neuradni vrstni red — mlajši mladinci — 1. Kladivar 16.040, 2. Branik 13.673, 3. Triglav 13.582, 4. Olimpija-Svoboda 13.536, 5. Ljubljana 13.216, Nova Gorica 13.114; starejši mladinci 1. Kladivar 18.150, 2. Triglav 16.521, 3. Branik 16.437, 4. Olimpija-Svoboda 16.109, 5. Maribor 14.813, 6. Ljubljana 13.501; starejši mladinke — 1. Kladivar 12.489, 2. Ljubljana 11.454, 3. Branik 11.350, 4. Maribor 10.293, 5. Olimpija-Svoboda 9857, 6. Triglav 9686. — M. J.

60 let športa v Trziču

Tržič — Tržiški športniki praznujejo letos 60-letnico svojega delovanja. Pred 60 leti je bilo namreč v Trziču ustanovljeno prvo športno društvo. Ta pomemben jubilej bodo praznovali skozi vse leto vsi športniki vseh društev in klubov trziške občine. Vso dejavnost in program bodo prilagodili praznovanju tega jubileja. Med drugim je na sporedu otvoritev športnega stadiona v Križah in množična prireditev 29. novembra v Trziču, ko bodo z veliko akademijo zaključili praznovanje. — C.

RAZPIS

Gorenjski muzej v Kranju razpisuje naslednja delovna mesta za:

1. PISARNIŠKO MOČ

pogoj: dokončana administrativna šola

2. HIŠNIKA

prednost imajo delavci, ki so večji manjših hišnih popravil (obratni delavci)

3. SNAŽIVKO

Pismene ponudbe — taksonirane s 50 din — navedbo dosedanjega službovanja in življenjepisov je vložiti pri Gorenjskem muzeju v Kranju, Titov trg 4. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po pravilniku. — Razpis bo zaključen ob zasedbi delovnega mesta.

Komisija za razpis mest direktorjev pri občinskem ljudskem odboru Tržič razpisuje mesto

upravnika

finančno samostojnega zavoda »RADIO TRŽIČ«.

Za delovno mesto se zahteva: elektrotehnično - radiotehnično izobrazbo, razen tega pa mora biti prisrčen moralno - politično neoporečen. Pismene ponudbe kolkovane s 50 din državne takse in opisom dosedanjih zaposlitev, pošljite na naslov: tajništvo Oblo Tržič, najkasneje do 6. junija 1963.

OBVESTILO

KMETIJSKA ZADRUGA »SLOGA« KRANJ OBVEŠČA VSE LASTNIKE GOZDOV, KI IMAJO SVOJE GOZDOVE NA OBMOČJU ZADRUGE, DA LAHKO PRIGLASIJO POSEK LESA NA GOZDNIH IN NEGOZDNIH POVRŠINAH ZA LETO 1964, PO NASLEDNJEM RAZPREDU:

- Za katastrsko občino Nemilje: v sredo, 22. maja 1963, od 11. do 15. ure na Jamniku pri Lotriču v ponedeljek, 27. maja 1963, od 8. do 16. ure v Podbici pri Vidcu v torek, 28. maja 1963, od 10. do 14. ure v Nemiljah pri Berestu
Za katastrske občine Zgornja Besnica, Spodnja Besnica, Jošt: v ponedeljek, 27. maja, od 6. do 12. ure v zadrudnem domu Besnica v ponedeljek, 27. maja, od 13. do 17. ure v zadr. domu Primskovo v sredo, 29. maja, od 7. do 11. ure v zadrudnem domu Primskovo
Za katastrske občine Zebnice, Blinje in Križna gora: v soboto, 25. maja, od 6. do 14. ure v zadrudnem domu Zabnica v ponedeljek, 27. maja, od 6. do 14. ure v Blinjah pri Strahincu
Za katastrske občine Podreča, Mavčiče, Praše: v četrtek, 23. maja, od 9. do 12. ure v zadrudnem domu Mavčiče za K. o. Jama v četrtek, 23. maja, od 12. do 14. ure kraj. urad Praše za K. o. Breg v soboto, 25. maja, od 7. do 9. ure na Bregu pri Bidinu za K. o. Drulovka v soboto, 25. maja, od 9. do 12. ure na Drulovki pri Fajfarju
za K. o. Strazišče in Jošt v ponedeljek, 27. maja, od 7. do 14. ure v Strazišču prostori KZ
Vsi zamudniki v petek, 31. maja, od 6. do 14. ure v prostorih KZ »Sloga«.
Za K. o. Britof, Predoslje, Suha: v ponedeljek in torek, 27. in 28. maja, od 6. do 14. ure v prostorih zadrudnega doma Predoslje.
Za K. o. Oliševek, Tupaliče in Visoko: v ponedeljek in torek, 27. in 28. maja, od 6. do 14. ure v zadrudni pisarni Visoko.
Vsi zamudniki v petek, 31. maja, od 6. do 14. ure v zadrudni pisarni Visoko.
Lastniki gozdov morajo ob priglasitvi predložiti posestni list.

afera nine
Zavnel je pridružen gong. Na majhni motni kipi so se zasvetile črke in številke: POGOVOR 748 — GOVORILNICA 11
Ura je bila skoraj polnoč. Za pol ure sem sedel na dolgi klopi, ki je stala nasproti dolgi vrsti telefonskih govornic in čezmalici düsseldorfke glavne pošte. Naročil sem nujen pogovor z Mallorca. Vnaprej sem moral plačati trideset mark. Dobil sem majhen listič. Noslj je številko 748. Zato sem zdaj vstal in stopil v govornico 11. Na klopi sta sedela le še dva utrujena moška. Dvignil sem slušalko in zaslišal deklinski glas: »Vaše naročilo Mallorca, prosim, govorite!«
Tokrat je bila zveza popolnoma jasna in razločna. Oglasil se je drugi deklinski glas: »Hotel Ritz, želite?«
»Senoro Nino Brummer, prosim.«
»Trenutek.«
V vodu je nekaj zašklepetalo. Potem: »Tukaj gospa Brummerjeval.«
Zazdelo se mi je, da stoji zraven mene v govornici, tako glasno in jasno sem jo slišal.
»Nina!«
»Robert!« Zaslišal sem, kako lovi sapo. »Ze nekaj ur čakam. Na pol priložena sem že... mislila sem, da se je kaj zgodilo...«
»Nekaj se je zgodilo. Tvoj mož je doživel srčni napad. Najboljega v življenju. On...«

»O bog, mar je...«
»Ne, zivi. Ze dve uri ga operirajo.«
Zatem sva oba molčala. Reka je sumela v odprtem vodu. Cez nekaj časa sem rekla: »Doktor Zorn mi je prepovedal, da bi te obvestil. Prikriti hoče, kaj se je zgodilo. Zastavil sem moral besedo, da ti ne bom nič povedal.«
»Toda čemu? Čemu?«
»Vse je... v zvezi s tistim možakarjem. Spet se je pojavil in uničil delovno sobo v vili. To je bil razlog za srčni napad tvojega moža.«
»Nemudoma se bom vrnila domov.«
»Nemogoče!«
»Vendar se bojim, tako se bojim! Pri tebi hočem biti, vsaj v tvoji bližini.«
»To bi bila blaznost. Nič ne sme vedeti, da sem te obvestil. Ostati moram tam spodaj, Nina. Spet te bom poklical. Pisal ti bom, vsak dan. Toda ostati moraš tam spodaj.«
»Robert...«
»Da?«
»Menije zdravniki, da ga bodo rešili?«
»Da.«
»Toda morda... morda se motijo... Zdravniki so večkrat v zmoti... res je hudo bolan na srcu...«
»Tako je bom poklical, čim se bo kaj zgodilo... in zdaj se moram vrniti na kliniko, tam je doktor Zorn, le ure časa mi je dal.«
»Robert, še misliš na tisto?«
»Kajpada, draga...«
»Jaz vaslej mislim na tisto. Ves dan. Ponoči sanjam o nama.«
»Popij nekaj. Morda whiskey.«
»To počenjam že ves večer.«
»Izpij še kozarec.«
»Tukaj dežuje. Stojim pri oknu in zrem v dež.«
»Tudi tukaj dežuje.«
»Je tam kjer stojš otko?«
Pogledal sem steno govornice in mail aparat, na katerem se je zasvetil majhen napis, ki je napovedoval: »Prekoradi ste časovno mejo. Prosim, po pogovoru se oglasite pri naročilih.« Dejal sem: »Da, tukaj je čisto. Tudi jaz vidim dež.«

»Glej v dež. Tudi jaz zrem zdaj v dež. Dež, to je vse, kar imava.«
»Kmalu bova skupaj, za vselej,« sem rekel.
»Na evidenje, Robert. Pokliki me spet.«
»Na evidenje. Jutri, srca moje, do jutri.«
»Morda bo umrl...«
»Da,« sem dejal, »morda.«
Potem sem stopil k okencu za telefonska naročila in plačal do-datek pa odšel na cesto. Snel sem čepico in dvignil glavo, tako da mi je dež curjal prek obraza. Stal sem prav tisto in dež mi je dajal same drobne poljube, na stotine poljubov, in prav tako je deževalo tudi v Mallorci, tudi v Mallorci.
15.
Julius Maria Brummer tisto noč ni umrl. In tudi sploh ni umrl, čeravno je trajalo dokaj dolgo, dokler ga zdravniki niso spet uspeli obvladati.
Potrebnovali so deset dni. Julius Brummer je deset dni lebdel med smrtjo in življenjem. V teh desetih dneh sem napisal Nini deset pism in tudi ona mi je pisala deset pism, gospodu Robertu Holdenu, poštno ležeče, Düsseldorf, Tricarar sem jo poklical po telefonu. Vselej sem ji povedal isto. Da jo ljubim. In potem: »Njegovo stanje se ni spremenilo. Ni slabše. Ni boljše. Nespremenjeno.«
»Včeraj sem storil nekaj strašnega. Molil... molil sem, da bi umrl.«
»Jaz molim ves čas, da bi umrl.«
Vendar te molitve niso bile uslišane. Enajstega dne sem moral Nini sporočiti: »Po zdravniškem sporočilu je prebrodil krizo. Ni več v življenjski nevarnosti. Dolgo bo trajalo, dokler se ne bo okrepil, vendar bo ozdravel.«
Tisto noč sem se napil. Sedel sem v svoji sobi pri oknu in zrl proti temni vili. Tisto noč je močno deževalo in pil sem dolgo ure. Slednjiti sem zaspal na svojem stolu. Ko sem se prebudil, je bilo že svetlo in še vedno je deževalo.
Potem so me poklicali k doktorju Zornu. Mali odvetnik je bil videti slab, pokajševal je, segel za ovratnik in imel spet težave z govorjenjem.

Turizem in loški muzej

»Muzej brez vrat«

Loški grad in muzej sta za turiste, izletnike in šolsko mladino iz leta v leto mikavnejša — Le »kosmatinec« se je priklatil v loški muzej — Veliko zanimanje za muzej med izseljenci — Na gradu vse več izletnikov — Okrepčevalnica nepotreben kamen spotike — Loški »skansens«

Loški kruhek! Le kdo ga ne pozna? Prav gotovo ni nič manj poznan kot višnjegorski polž. Kljub temu pa je loški kruhek le skromen majhen delček vsega tistega, kar je ohranjeno iz zgodovine Ločanov in kar so si Ločani vse do danes ohranili v svojem muzeju.

In kje je začetek ali konec loškega muzeja? Kje je vhod in kje izhod?

Nima vrat. Muzej se začne s samim mestom — Staro Loko — ki je med vsemi slovenskimi mesti najbolj ohranilo srednjeveški značaj in zaradi tega prav gotovo sodi med najzanimivejše naše kraje. Konec muzeja je na Kranjceljnu — lepi razgledniški točki — vmes pa sta še vrt z začetki muzeja na prostem in loški grad.

takšni oltarji so sedaj tudi v muzeju, in sicer so bili prepeljeni iz Dražgoš, ki so bile med zadnjo svetovno vojno porušene. Strokovnjaki uvrščajo te oltarje med najpomembnejše spomenike rezbarstva in podobarstva iz 17. stoletja, zato je toliko večja škoda, ker so Nemci izmaknili več kipov iz vdolbin omenjenih oltarjev.

Precej skrbno je v loškem muzeju že tudi urejen oddelek, ki prikazuje narodnoosvobodilno vojno. Posebno zanimive pa so fotografije, ki prikazujejo streljanje 50 talcev za Kamnitnikom (9. februarja 1944). Slike, ki jih skoraj ni potrebno posebej komentirati, jasno in odločno prikazujejo »veliko zverinsko junaštvo« gestapovcev.

Še isti večer, ko je bil tragični dogodek, se je pri nekdanjem loškem fotografu Jožetu Oblaku oglasil neki gestapovec. Zahteval je, da mu takoj razvije film in



Skofjeloška občina ima prav gotovo lepe razvojne perspektive tudi v turizmu. Loški grad in muzej (na sliki) sta že sedaj osrednji mikavni turistični postojanki

Med tem je tovariš Oblak hitro umetno osušil film in takoj izdelal fotografije — seveda zase in te so pozneje prišle v muzej — potem pa film spet zmočil in ga dal tja, kjer sta ga pustila skupaj z gestapovcem. In seveda je bilo vse v najlepšem »redu«...

Sodelovanje z izseljenci

Za svoj muzej pa se ne zani- majo samo Ločani — zvesti sodelavci so tudi med izse- ljenci, ki se še vedno radi spominjajo svojega rojstnega kraja. Gost loškega muzeja — gradu sem bil pretekli ponedeljek tudi jaz. Skoraj nisem mogel mimo velikega omota, s katerega ni bilo moč težko razbrati, da je prišel z on- stran Oceana. Pošiljatelj je bil dr. Frank J. Kern iz Clevelanda (do- mačin iz Sopotnice). V omotu je bil neki Jakčev portret in Gorše- tova plastika.

Ko sem to videl, sem se še enkrat prepričal, da za svoj muzej skrbijo res vsi Ločani — doma- čini, čeprav živijo kjerkoli v šir- nem svetu.

Grad turistična postojanka

Sprehod skozi številne sobane loškega muzeja oziroma loškega gradu — skozi ostan- ke freisinske utrdbe — je prav gotovo za vsakogar utrudljiv. Vse- ga je za enkrat prav res pre- več. In po vsem tem se ni po- trebno čuditi, če se kakšen zala- gal ali požretek osvežilne pljače prileže v muzejski okrepčevalnici, ki je še posebej mikavna zaradi stalne zaloge z loškimi kruhki. Gostincem je bila prav ta okrep- čevalnica že večkrat trn v peti. Seveda po nepotrebnem. Iznajd- ljivosti in željam obiskovalcev muzeja res ne smemo oporekati. In če je loški grad postal nad vse mikavna izletniška točka za do-

mače in tuje turiste, potem bi morali le še omogočiti, da bi imela okrepčevalnica še večjo izbiro. Samo nedeljaki čevapčiči na gradu za razvoj loškega turizma še ne bi smeli biti dovolj. Če vemo, da je Kranjcelj najlepša loška raz- gledniška točka, da bodo v oko- lici grada kmalu vse lepša spre- hajališča v predelu muzeja na pro- stem, ki ima že svoje začetke (Skoparjeva hiša, tiptični kozolec,

svinjak, čebelnjak in vodnjak), potem turizma od loškega muzeja ne smemo več ločiti. S skupnimi močmi bi se morali lotiti še mar- sličesa. Že v začetku sem zapisal, da predstavlja vsa loka nekakšen veliki muzej. Prav gotovo ne bi škodilo, če bi turistični delavci poskrbeli in to tudi označili na vseh vidnih mestih in ob vseh ce- stah, ki pripeljejo v Loko.

B. Fajon



Del loškega »skansena« — muzeja na prostem. Čeprav gre šele za začetek, je že sedaj vedno veliko opazovavec znamenite Skoparjeve kmečke hiše

Kramljanje pred gradom

Čeprav sem malo prej zapisal, kaj vse sodi v loški muzej, moram takoj samega sebe popraviti: napis MUZEJ je šele ob vhodnih vratih v grajskem ob- zidu. In prav škoda je, da so zaradi tega tudi številni obiskov- avci Skofje Loke lahko v zmoti. Verjetno je večkrat v zadregi tudi muzejski vodnik, kadar mora od- govarjati na vprašanja: »Kdo je postavil grad?« in podobno.

Odgovore bi vodnik lahko dajal ure in ure ter pripovedoval zgo- dovino, ne da bi z obiskovalci sploh prestopil grajski prag.

Zgodovina Skofje Loke se za- čenja z letom 973, ko je nemški cesar Oton II. daroval loško ozem- lje freisinskemu škofu Abrahamu. In ti, ki so si postavili tudi sedaj- nji loški grad, so gospodarili vse do leta 1803., ko je loško območje postalo državna last.

Loški grad sega torej v davno preteklost (menda je obstajal že v 13. stoletju) in je torej kot tak na večji eksponat, ki ga čuvajo loški muzealci.

Med prvimi

Prihodnje leto bo loški muzej praznoval že 25-letnico svo- jega obstoja. Njegovi usta- novitelji so bili profesorji — domačini, ki so leta 1939. službo- vali po raznih krajih Slovenije, v sedanjih prostorih pa je muzej šele od leta 1959.

Loški muzej je razen maribor- skega, celjskega in ptujskega mu- zeja prav gotovo najpopolnejši lokalni muzej, ki v nekaterih zbirkah prekaša številne, morda tudi bolj znane muzeje; obravnava loško ozemlje z naravoslovne- ga, politično-socialnega, ekonom- skega in kulturno-zgodovinskega vidika, NOV in povojni razvoj.

Sprehod po gradu

Kateri oddelek je zanimivejši od drugega, se ne smem opredeliti. Vsi eksponati, ki so razstavljeni v loškem muzeju, so ohranjeni iz bližnje ali pa dav- ne preteklosti z loškega območja. Kot gost se je »priselil« le rjavi kosmatinec iz kočevskih gozdov, ki pa je upravičeno dobil »domo- vinsko« pravico v loškem gradu, saj ga je ustrelil loški lovec.

In ker sem že pri živalih, naj- zapišem anekdoto tudi o orlu, ki izpopolnjuje »živalski svet«.

Bilo je leta 1954., ko se je v Davči orol odpravil na lov za ko- košmi. Orol ni imel sreče in se je z nogo ujel v past, ki je bila na- stavljena lisicam. Še isti dan je neki domačin prinesel živega orla v puštalski grad, kjer je bil ta- krat sedež muzeja. Uslužbenci muzeja so si močno prizadevali, da bi obdržali orla pri življenju, namesto da bi se ranjena noga celila, je začela gniti. Orla so mo- rali utopiti... Kmalu nato je dobil svoj prostor v loškem muzeju.

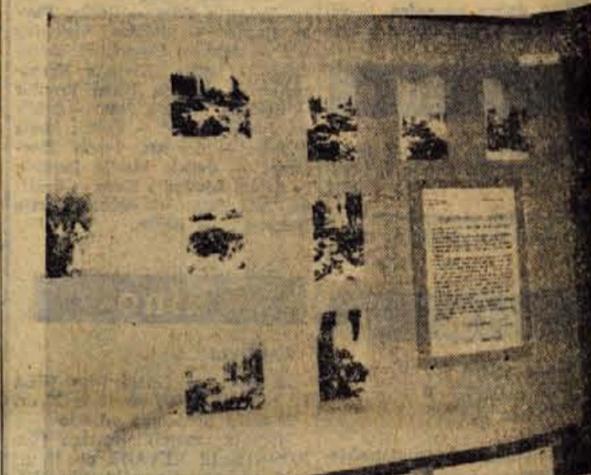
Značilno za loško območje je, da je dalo precej umetnikov. Prav mojstri so bili nekda v rez- barstvu (17. stoletje), kar se je še posebej izražalo v izdelovanju baročnih »zlatih« oltarjev. Stirje

izdela fotografije. Tovariš Oblak je res razvil film, toda prepričal je gestapa, da ne more takoj iz- delati fotografij, ker se mora film najprej osušiti in da bo suh šele zjutraj.

Gestapovec si je z zadovoljstvom ogledoval film, nato pa se je po- slovil in se vrnil že v zgodnjih jutranjih urah.



Loški muzej ima prav gotovo najlepše in najpopolnejše zbirke o cehih, o razvoju obrti in o rezbarski umetnosti. — Na sliki: prikaz klebučarske obrti (začetek sega v 18. stol.), ki jo danes nadaljuje v sodobnih oblikah kolektiv »Šeštra«



Originalni posnetki, ki jih je Jože Oblak izmaknil nem. gestapovcu

BODICE

Nikar ne mislite, da so Bo- dice pretekli teden izostale zastran moje lenobe ali pa zato, ker so mi poile. Kje neki! Ampak stvar se je obrnila povsem drugače. Na svo- jem potepanju sem se znašel na Je- senicah in ker sem imel časa na pretek, sem tamkaj napisal tudi bodice. Nerodnost pa se je začela potem, ko sem tisto pisanje hotel oddati na pošto. Iskal sem pisem- ski nabiralnik, pa ga na nobeno vižo nisem odkril. Ko sem se na- zadnje spomnil pošte pred železni- ško postajo, je bilo že prepozno. Strela skrtučena... mar na Jesen- icah res ni pisemskih nabiralni- kov? Mislim, da bi med letno turis- tično sezono le koristili. Tuji turis- ti jako take stvari radi pri roki!

Imenitno — prav zdajle sem se domislil nekakšne turistične pro- pagandne table na Gaštejnu v Kra- nju. Kakor pianec se naslanja na hišo ob cesti, ki zavije proti Skofji Loki. In na tisti tabli je upodob- ljen loški grad, pa kopališče in druge turistične mikavnosti. Pa je že tako, da se za tisto tablo nihče ne meni. Prepuščena je dežju, son- cu in seveda otročadi, ki jo vneto obstreljujejo s kamenjem. Le svo- jega poslanstva ne opravlja. Zašla je na slepi tir in zdaj potrpežljivo čaka na boljše čase. Da je ne po- stavijo na primernejše mesto, je menda kriva precej visoka taksa, ki nai bi jo plačali lastniki!

Zdaj pa meho v roko! Pred- politnim poslopjem v Skofji Loki stoji javna telefonska govornica. Do sem je stvar v redu, ko pa sem odprl vrata govornice, sem se ujezil, da nikoli tako. Na debelo je bila nastlana s smetmi. Ročno sem ugotovil, da je od lani ni že nihče pometil. Pa veste, kako sem to ugotovil? Na tleh sem našel grozdnih peceklj!

Vsi kar je prav! Ločani na- vsezadnje le skrbijo za čistočo ulic. Nerodnost je le v tem, da so za čiščenje izbrali zelo neroden čas. Opazil sem namreč, da pometajo Spodnji in Mestni trg ob 10. uri dopoldne, ko je na ulici vse polno ljudi. Ko bi jih videli, kako spre- no so skakali čez metle! Posebno možakarji... Veste, pa sem se tudi jaz dobro izkazal. (Te »umetniš- ti« smo se menda naučili doma.) Tistikrat mi je prišlo na misel tole: Mar ne bi bilo pametneje in bolj primerno, če bi loške ceste pometali v raznih jutranjih urah, ko so le zapuščene? Tako delajo na vseh mestih. Prebivalci pa tudi tuji se bodo na snažnih cestah počutili dosti bolje. O tem bi kazalo razmisliti.

Pojem »prometni voz« postaja iz leta v leto bolj zanimiv. Zdal se je promet »zavozlal« tudi na te- kih krajih, kjer se je pred časom odvijal kot po maslu. Seveda ima- jo prometni organi zastran tega polne roke dela. In zdaj se je kon- čno »zavozlalo« tudi v Tavčarjevi ulici v Kranju. Pa le prav postre- no... Takole je s to stvarjo: Ulica je prevozna samo za uprežna vo- zila in kolesarje. Če bi jo uporab- ljali samo ti, bi je nekako šlo. Ker pa tamkaj iztovarjajo tudi tovore njake, je zmeda popolna. Ulica je namreč hudo ozka... tako ozka, da se mimo parkiranega tovornjaka komajda zrine pešec. Kaj pa upre- žna vozila? Vidite, tu pa je tisti vozil, ki ga bo treba zavozlati. Koristniki te prometne »čile« si za- enkrat pomagajo s tem, da kolone kot cigani, vendar vse skupaj je malo zaleže. Vprege preklanjajo tovornjake, joferji pa vprege, jaz pa sem iz dneva v dan bolj pre- pričan, da dva predmeta ne moreta biti hkrati na istem mestu. — Pred- biči hkrati na istem mestu. — Pred- biči hkrati na istem mestu. — Pred- biči hkrati na istem mestu. —

Potniki, ki čakajo na avto- buse na vmesnih manjših postajah, bi bili prav bulečni autobusnim pod- jetjem, če bi tudi te opremili z vo- znimi redi. Tako menijo tudi pre- bivalci Labor in Stražišča. bi za- kaj avtoobuse na Gaštejnu. Vsi bi se pezoedi, da so zelo ogorčeni, ko po- lie avtoobuse hladnokrvno mimo njih. Ker pa nimajo vrnega reda, vede- da ne vedo, da bo malo katere- pripeljal na postajo še en avto- bus, ki ima še dovolj prostora. Ali je zaradi tega potrebna vroča kri? In kri porožo zavrel — Vas postre- lja val

Bodičar



Ob letošnji 40. obletnici smrti pi- satelja Ivana Tavčarja bo loški muzej prav gotovo še bolj obis- kan, kot prejšnja leta. Muzej ima poseben oddelek, imenovan »Viso- ška soba«, ki jo je od premožnih Kalanov z Visokega kupil Tavčar. Med drugim je v tej sobi tudi že- lezna skrinja (na sliki), ki je dala Tavčarjevi domišljivi pobudo za prizor v Visoški kroniki, ko mali Izidor ob odprti skrinji pobere cekin in mu oče Polikarp za ka- zen odseka mezinec